

**Mosonmagyaróvári
Móra Ferenc Általános Iskola
Mosonmagyaróvár**

Pedagógiai program

2026. szeptember 1.

IGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ

„ Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent-Györgyi Albert)

Tisztelt Érdeklődő!
Tisztelt Olvasó!

Ön a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola pedagógiai programját tartja kezében. Pedagógiai Programunk elkészítését és módosítását széleskörű – pedagógiai tapasztalatainkra épülő - munka előzte meg.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú, illetve középtávra meghatározza az iskolában folyó nevelés és oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit. A pedagógiai program az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítója is.

A pedagógiai program megvalósításának meghatározó eleme az iskola éves, rövid távú pedagógiai célokat és feladatokat tartalmazó munkaterve, valamint a munkaközösségek, a napközi otthon, az egyes osztályközösségek és egyéb csoportok munkaprogramjai és az azokban megfogalmazottak következetes végrehajtása.

A pedagógiai program tartalmát a 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről határozza meg. Iskolánk 2011-ben a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt pedagógiai programját a jelenlegi törvényi módosítások és a helyi pedagógiai tapasztalatok alapján módosítottuk.

Bízunk abban, hogy pedagógiai programunk alapján végzett nevelő-oktató munkánk a szülők, a gyermekek, a Mosonmagyaróvári Német Nemzetiségi Önkormányzat, mint fenntartó és működtető valamint az egyéb partnereink, megelégedésére szolgál.

Mosonmagyaróvár, 2026. szeptember 1.

Dr. Makk Zoltán
intézményvezető

TARTALOM

IGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ.....	2
Iskolai állapotfelmérés	7
Tanulásszervezési és tartalmi keretek	8
1.4 Digitális gyermekvédelmi stratégia és internetbiztonsági nevelés	12
1.4.1. A digitális gyermekvédelem intézményi alapelvei és céljai.....	12
1.4.2. Az internetbiztonsági nevelés tartalmi évfolyamonkénti bontásban	12
1.4.3. Szűrőszoftverek és digitális infrastruktúra biztonsága.....	13
1.4.4. Az iskolai zaklatás (Cyberbullying) elleni fellépés protokollja	13
1.4.5. Partnerkapcsolatok és tájékoztatás	13
1.5 A Mesterséges Intelligencia (MI / AI) etikus és biztonságos használatának intézményi keretei	14
1.5.1. Általános elvek és adatvédelem (GDPR)	14
1.5.2. Az MI használatának szabályai a tanulók számára	14
1.5.3. Az MI használata a pedagógiai és értékelési folyamatban	14
1.5.4. Szemléletformálás és megelőzés	15
1.6 A pályaaorientáció, a pályaválasztási tanácsadás és az életpálya-építés intézményi programja	15
1.6.1. A pályaaorientáció célja és elvei	15
1.6.2. Feladatok évfolyamonkénti bontásban	15
1.6.4. Külső partnerkapcsolatok a pályaaorientációban	16
1.7A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	18
1.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód rendje A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	20
1.9 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	27
1.10. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei....	28
A MOSONMAGYARÓVÁRI MÓRA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE ...	37
2.1.Az iskola képzési rendszere, struktúrája:	38
Tantárgyak és óratervek Tananyag-szerkezet	39
2.2 Választott kerettanterv megnevezése	42
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	43
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	44
2.5 Mindennapos testnevelés	45
Kérelem	47
Igazolás	48
Kimutatás egyesületben való sportolásról 202..../202....	49
2.6 A projekt oktatás	50
2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	51
2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	57
2.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei:	58
2.10 A tanuló fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	58
1.12 Az iskola környezeti nevelési elvei.	61

KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM.....	61
Személyi feltételek.....	62
Módszerek, tanulásszervezési formák.....	63
A környezeti nevelés szinterei	64
1.5 A környezeti nevelés a tantárgyi keretek közt	64
1.6 Környezeti nevelés tantárgyi keretek közt az 1-4. évfolyamon	64
1.7 Környezeti nevelés tantárgyi keretek közt az 5-8. évfolyamon	67
Erőforrások	68
Humán erőforrások	68
Külső erőforrások, kapcsolatok	68
Anyagi erőforrások.....	69
2.13 A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái	70
MELLÉKLETEK.....	73
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....	74
AZ ISKOLA-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT VÉLEMÉNYE AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJÁRÓL	76

Humán erőforrás	Feladat, szerepkör
iskolavezetés	Támogatja az egészségnevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Megteremti az anyagi forrásokat. Kidolgozza az ösztönző rendszert. Aktívan részt vesz az egyes programokban.
tanítók, tanárok, napközis nevelők	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes egészségnevelési tartalmakat.
osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségnevelési tartalmak feldolgozásával.
iskolaorvos, iskolai fogász, védőnő	Előadások tartása az egészségi ártalmakról. Folyamatos szűrések elvégzése.
adminisztratív dolgozók	Támogatják a pedagógusmunkát az egyes programok háttérének biztosításával.
technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat, uszoda karbantartása, hőszigetelés, stb.
tanulók	A tervezett éves programokban sokoldalúan részt vesznek (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kezdeményezések).
szülők	Előadásokon részt vesznek, gazdagítják a szemléltetőeszközöket, anyagi támogatást nyújtanak, segítenek a külső erőforrások felkutatásában.

• **Külső erőforrások, kapcsolatok**

- Fenntartó
- Környezetvédő civil szervezetek
- ÁNTSZ
- Karolina Kórház
- Rekultiv – Köztisztasági Szervezet
- Mosonmagyaróvári Vöröskeresztes Szervezet
- Iskolaorvos
- Védőnő
- Mosonmagyaróvári Rendőrkapitányság

- Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézménye
- Kistérségi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ
- Kábítószer Egyeztető Fórum
- Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- Iskolaszék, Szülői Munkaközösség
- Városi média

Kapcsolatot tartja az intézményvezető, intézményvezető-helyettesek, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök.

Anyagi erőforrások

Arra törekszünk, hogy a mindenkori költségvetés egyre nagyobb hányadát fordíthassuk az egészségnevelési programunk megvalósítására. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai egészségnevelési programokat. Saját bevételeinkből is folytatni kívánjuk az egészségnevelés segítését. A pályázati kiírásokat figyelemmel kísérjük és élünk ezekkel a lehetőségekkel.

A humánerőforrás jellemzői:

Az iskolában tanító pedagógusok folyamatosan figyelemmel kísérik a médiában megjelenő egészségneveléssel és drogrevenzióval kapcsolatos információkat. Alkalmanként részt vesznek a témához illő tanfolyamokon, továbbképzéseken, konferenciákon.

Az egészségnevelési témakörök feldolgozásakor különféle módszereket alkalmazunk:

A témától függően rendezünk kerekasztal-vitát, tartunk magyarázó jellegű előadást, elbeszélést.

A megfigyelés, mint módszer hangsúlyos szerepet kap. Ügyelünk arra, hogy a megfigyelések a korábbi ismeretekből induljanak ki, hogy a különböző forrásokból szerzett ismeretanyagok is bekapcsolják, integrálják, fejlesszék a tanulók gondolkodását, és a valóság megfigyelése legyen az elsődleges ismeretszerzési forrás.

Az ötletek szabad áramoltatása, vagyis ötletbörze előnye, hogy megtanít az elhangzottak szakszerű értékelésére, ösztönzi a tanulókat a sokszínű gondolkodásra, a sokféle megoldás keresésére.

A szerepjáték lehetőséget kínál a problémás élethelyzetek megjelenítésére. Előnye, hogy segít a tanulóknak az önmegismerésben, felfedezhetik érzéseiket, belső gondolatvilágukat, cselekedeteik, tetteik mozgatórugóit.

A felsorolt módszerek jól mutatják a tanár irányító, értékközvetítő szerepét. A megfelelő ismereteket a pedagógusnak kell közvetítenie, de a pozitív beállítódásoknak, magatartásformáknak, a helyes szokások kialakításának, be kell épülnie a tanulók életstílusába.

Iskolai állapotfelmérés

Közegészségügyi feladatok

Téma	Megállapítás	Feladat
közétkeztetés	500 fő tanuló étkezik a menzán.	Helyes táplálkozási szokások kialakítása.
Iskolaorvosi ellátás: érzékszervi működés, mozgásszervek működése, vérnyomásmérés	Az iskolaorvosi szűrések alkalmával vizsgálatni szeretnénk a tanulók esetleges bulemiás, vagy anorexiás tüneteit, a gerincváltozásokat. A túlsúlyos tanulóknak orvosi segítségkérés az életmódváltáshoz.	Megelőzési tevékenység.
Baleset megelőzés, baleseti ellátás	Évente 2-3 baleset történik, ami elsősorban kéz-, lábtörés.	Balesetvédelmi előírások szigorú számonkérése, betartása.

Személyi gondozás, szokások kialakítása

Megnevezés	Megállapítás	Feladatok
Személyi tisztaság	megfelelő	Biztosítani tanulóink számára a testnevelés órák utáni zuhanyozás, tisztálkodás lehetőségét. Az évszaknak, időjárásnak és a fizikai aktivitásnak megfelelő réteges, kényelmes öltözködési szokások kialakítása.
Egészséges öltözködés	megfelelő	

Testnevelésre vonatkozó állapotfelmérés

A felmentett tanulók számát nyomon követjük, a nyilvántartást vezetjük. A tanulók kondicionális és koordinációs képességeit folyamatos ellenőrizzük. A testi fejlődés mérési eredményeit rendszeresen elemezzük, értékeljük.

A prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos megállapítások

Érintettek	Megállapítások
Szülők	Tanulóink többségénél rendes, gondoskodó, együttműködő családi háttérrel találkozunk. Káros szülői magatartásként elsősorban a dohányzás valamint egyes esetekben az alkoholfogyasztás jelenik meg.
Diákok	Iskolánkban nem jellemző a deviáns viselkedési forma. Egy-egy esetben találkozunk a tolerancia hiányával, agresszivitással, trágár beszéddel.
Pedagógusok prevenciós munkája	Tanóráikon alkalmazott módszerek: figyelemfelhívás, beszélgetés, önértékelés, szituációs játék, kérdőív, vita, filmvetítés, meghívott előadó meghallgatása.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

Tantárgy	Kiemelt egészségnevelési lehetőség a tanulóknak
Testnevelés t	○ Fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket; ○ Legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében; ○ Értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes; ○ Tudatosítsák az egészség és a környezet komplexitását; ○ Törekedjenek a szervezet mozgásigényének, edzésének kielégítésére; ○ Igényükké váljon a rendszeres kondicionálás; ○ Tanuljanak meg alkalmazkodni az időjárás változásaihoz; ○ Fejlődjön koordinációs képességük; ○ Érezzék testük, belső szerveik fejlődését a feladatok teljesítésekor; ○ A testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése; ○ Rendszeres testedzés, az aktív egészséges életmód, szokássá alakítása; ○ Váljon igényévé az alapvető higiénés szokások, cselekvések alkalmazása; ○ Hibás testtartás folyamatos javítása a gimnasztikai feladatokba beépített gyakorlatokkal.

Biológia	○ Az egészség értékéről vallott véleményt legyen képes kifejezni; ○ Pozitív és negatív példákon tudja elemezni a magatartás egészségvédő, egészségkárosító hatását; ○ Tudjon érvelni valamely magatartás, szokáscselekvés, viselkedés, párkapcsolat egészséges vagy hibás voltáról; ○ Ismerje fel egy-egy egészségre ható tevékenység motívumait; ○ Ismerje meg a környezet-egészségügyi problémákat;
	○ Legyen képes az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére; ○ Legyen képes egészségi önismeretre, életmódjuk revíziójára, az egészségestől eltérő állapot felismerésére, korrekciójára; ○ Vállalja fel tudatosan a felelősséget a saját és társai egészségéért, tudja és alkalmazza a pszicho-higiénés eljárásokat; ○ Utasítsa el az egészségre káros szokásokat, alakuljon ki bennük az elutasító magatartás a dohányzással, az alkohol- és drogfogyasztással, az egészségre ártalmas szórakozásokkal; ○ Legyen képes az egészségével, serdülésével, szexuális problémáival megfelelő időben orvoshoz fordulni és az orvos tanácsait megtartani; ○ Vegyen részt az iskolában szervezett előadásokon: dohányzás, alkohol, drog; ○ Sajátítsa el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.
Földrajz	○ Ismerje meg a világ globális problémáit; ○ A talaj szennyeződésének egészségkárosító következményeit ismerje; ○ Ismerje a szennyezett víz egészségkárosító hatását; ○ Lássa a víz szerepét a szervezet egészséges működésének biztosításához; ○ Legyen tisztában a sugárzóanyagok föld alatti tárolásával;
Kémia	○ Rendelkezzen az egészségbiztonsághoz szükséges ismeretekkel; ○ Ismerje meg a zsírok, szénhidrátok, fehérjék, vitaminok, nyomelemek energia-biztosító szerepét; ○ Ismerje meg a víz szerepét a tápanyagok oldásában; ○ Ismerje meg a szervezet ásványi anyag szükségletét; ○ Ismerje meg a vegyszerek egészségkárosító hatását; ○ Ismerje meg a mérgezések fajtáit: lúgos, savas és ezek elsősegély nyújtási módját.
Fizika	○ Ismerje meg a környezeti- és egészségi változások magyarázatát; ○ Ismerje meg az élő szervezetre káros fizikai hatások egészségkárosítását; ○ Tudja ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit.
Természet-ismeret	○ Ismerje meg az egészségvédelem biológiai megalapozottságát; ○ Ismerje meg a közeli kirándulóhelyeket; ○ Ismerjék meg testük felépítését, életműködését.
Magyar nyelv és irodalom	○ Fejtsék ki a szavak jelentését: egészség, betegség, szennyezés, gyógyszer, kórokozó, stb.; ○ Elemezzenek olyan olvasmányokat, amelyek párkapcsolatról, egészségről szólnak; ○ Értékeljék a szép, felelősségteljes szerelem ábrázolásait; ○ Növeljük az egészséghez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést az egészségvédelmi témájú könyvek feldolgozásával.

Történelem	○ Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, érezzék a felelősséget és a feladatokat az elhárításban, csökkentésben; ○ Elemezzék és taglalják a közösség egészségvédelméért vállalt aktivitást és felelősséget.
Matematika	○ Legyen képes egészségügyi mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával.
Technika, életvitel és gyakorlat	○ Alakuljon ki a rend, a tisztaság megtartása munka közben és a mindennapi tevékenységek alkalmazásakor; ○ Alakuljon ki a helyes magatartás az egészségügyi szolgáltatások igénybevételekor; ○ Alakuljon ki az elemi higiénés szokás.
Ének-zene	○ Ismerjék meg a hangadás szerveit, a hangok érzelmkövetítő szerepét, a légzési technikákat, a belélegzett levegő tisztaságának fontosságát, a hallásvész betegségeit és legyenek együtt érzőek a hallássérült emberekkel.
Vizuális kultúra	○ Legyenek képesek a műalkotásokat egészségvédelmi szempontoknak megfelelően létrehozni és elemezni; ○ Tudjanak egészségnevelési témájú plakátokat készíteni. ○
Etika	○ A tanulók rendelkezzenek az egészséges életmóddal kapcsolatos alapvető ismeretekkel ○ Legyen igényük testi és lelki egészséggel kapcsolatos ismereteik gyarapítására, és erősödjön az önmagukért való felelősség érzésében. ○ Fejlesszék a beteg és fogyatékkal élő embertársaik iránti empátiájukat. ○ Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megőrzésére, társas viselkedéseik szabályozására.
Dráma és tánc	○ Legyenek képesek testtartásuk ellenőrzésére, ritmusképletek érzékelésére, testük reakcióinak megfigyelésére; ○ Váljon mindennapossá a lazítás és a koncentráció képesség; ○ Törekedjen a légzőkapacitás növelésére a játékos gyakorlatokkal; ○ Törekedjen a testi-lelki harmónia érdekében gyakorlatokat végezni.
Idegen nyelv	○ Legyenek érzékenyek az egészségnevelési problémákra és a nyelv segítségével ismerjék meg más országok hasonló problémáit; ○ Ismerjék meg más népek egészségvédelemmel foglalkozó szervezeteit; ○ Legyenek képesek egészségvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt munkában választ keresni.
Osztályfőnöki óra	○ Ismerjék meg az egészség fogalmát, jelentőségét; ○ Ismerjék meg az egészséges életmód elérésének útját, módját, az egészségmegőrzés minden formáját, az életmód pozitív és negatív kihatását az egészségre; ○ Ismerjék meg, hogyan befolyásolhatják életmódjukat, egészségüket; ○ Értse meg a változás jeleit mind testi, mind lelki, mind társas vonatkozásban; ○ Ismerje a veszélyes anyagokhoz kapcsolódó egészségvédelmi szabályokat; ○ Tudjon változtatni életvitelén, táplálkozási szokásain.

Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli foglalkozások

Nem hagyományos tanítási foglalkozás lehet minden olyan új tanítási, tanulási módszer, amelynek a tantárgyak tananyag elsajátítása a célja. Ezeknek a foglalkozásoknak közös és alapvető jellemzője és kritériuma a komplexitás.

Tanórán kívüli foglalkozások

A nevelő-oktató munka a tanítási óra befejezése után - a nevelési folyamat jellegéből adódóan - a pedagógus egészségnevelő tevékenységével tovább folytatódik. Az iskolai élet során több olyan alkalom is kialakulhat, amelyben a nevelőnek sajátos „intézkedési” feladatokat kell végeznie.

Ilyenek:

- Óraközi ügyelet a folyosón;
- Szemetelés megszüntetése;
- Szárazelem- gyűjtési akció;
- Udvari foglalkozások rendjének megszervezése;
- A tanuló személyi- és tanfelszerelés tisztaságának ellenőrzése;
- Sportszerek, játékszerek rendeltetésszerű használatára ügyelés;
- Sérült, fogyatékos gyermekek segítése;
- Az étkezés kultúrájának felügyelete, étkezések előtti kézmosás szokássá tétele;
- Iskolai dohányzás megelőzése, visszaszorítása;
- Múzeum-, állatkert- látogatás, kiállítások megtekintése: drog, AIDS, táplálkozás, dohányzás;
- AQUA Kft. által szervezett Nyitott Kapuk rendezvény látogatása
- Média aktuális adásainak figyelemmel kísérése;
- Tanulmányi versenyeken, kirándulásokon, túrákon való részvétel;
- Kortárssegítő képzés (drog)
- Egészségvédelmi jeles napok, színház, mozi, hangverseny;
- Napközis szabadidős foglalkozások, szakkörök, táborok;
- Gyűjtőmunka mozgássérült gyerekek táborozására, fórumok szervezése szülőknek.

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, megfelelő módszertani kultúrával, amelyek az egészségneveléshez szükségesek. A pedagógusok belső és külső továbbképzéseken egyaránt részt vesznek.

1.4 Digitális gyermekvédelmi stratégia és internetbiztonsági nevelés

1.4.1. A digitális gyermekvédelem intézményi alapelvei és céljai

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola kiemelt feladatának tekinti, hogy felkészítse a tanulókat a digitális korszak kihívásaira, a határozott, felelősségteljes és etikus információtechnológiai eszközhasználatra. A digitális technológia gyors terjedésével párhuzamosan az intézmény nevelő-oktató munkájának szerves részévé vált a digitális gyermekvédelem és a tudatos tudásmegosztás kultúrájának kialakítása.

A digitális gyermekvédelem intézményi céljai:

- A tanulók felkészítése az online térben rejlő kockázatok (pl. adathalászat, zaklatás, nem megfelelő tartalmak) felismerésére és kivédésére.
- Az online jelenlét veszélyeire (pl. digitális lábnyom, internet- és kütyüfüggőség) való tudatos pedagógiai reflexió és megelőzés.
- Az etikus, jogkövető és kíméletes online kommunikációs kultúra kialakítása (az online zaklatás / cyberbullying megelőzése).
- Szoros együttműködés kialakítása a szülőkkel a családi és iskolai digitális szabályozás összhangja érdekében.

1.4.2. Az internetbiztonsági nevelés tartalmi évfolyamonkénti bontásban

1–4. évfolyam: Alapozás és szabálykövetés

- **Fő témák:** A személyes adatok védelme az online térben, a képernyőidő és a fizikai aktivitás egyensúlya, a segítségkérés fontossága felnőttől.
- **Tevékenységek és fejlesztési területek:**
 - Szabályok tisztázása az okoseszközök használatáról az iskolában és otthon.
 - „Kivel állok kapcsolatban?” – Az idegenekkel való online érintkezés veszélyeinek feldolgozása meséken, történeteken keresztül (Digitális kultúra és Közösségi nevelés órák keretében).
 - A személyes adatok (név, lakcím, iskola, fotók) védelmének alapjai.

5–8. évfolyam: Kritikai gondolkodás, védelem és etikus magatartás

- **Fő témák:** Digitális lábnyom, az online zaklatás (cyberbullying) típusai és jogi következményei, álhírek (fake news) és manipulatív tartalmak szűrése, adatvédelem és jelszóbiztonság.
- **Tevékenységek és fejlesztési területek:**
 - **Cyberbullying megelőzése:** Érzékenyítő és megelőző foglalkozások az online bántalmazás formáiról (kirekesztés, megszégyenítés, profilhamisítás), a társas támogatás fontossága.

- **Adatbiztonság:** Bonyolult jelszavak használata, kétlépcsős azonosítás, a nyilvános Wi-Fi hálózatok veszélyei.
- **Információs műveltség és kritikai attitűd:** Az online felületeken található információk hitelességének ellenőrzése, a közösségi média hírfolyamainak működési mechanizmusai.
- **Szerzői jogok és etika:** Az internetről származó képek, szövegek, videók jogszerű és etikus felhasználása, plágium elkerülése.

1.4.3. Szűrőszoftverek és digitális infrastruktúra biztonsága

Az intézményben használt számítógépes hálózat és az iskolai digitális eszközök védelme érdekében az alábbi technikai és szervezési intézkedések érvényesülnek:

- **Hálózati szűrés:** Az iskola hálózatán központi tartalom- és webszűrő szoftver működik, amely blokkolja a korhatáros, erőszakos, illegális vagy káros tartalmú weboldalak elérését.
- **Házirendi szabályozás:** A tanulók saját okoseszközeinek (okostelefon, okosóra, tablet) iskolai jelenléte és használata a hatályos jogszabályi rendelkezések és a Házirend előírásai szerint korlátozott és szabályozott, azokat a tanítási órákon csak pedagógusi utasításra, tanulmányi célra használhatják.

1.4.4. Az iskolai zaklatás (Cyberbullying) elleni fellépés protokollja

Ha az intézmény tudomására jut, hogy az iskola tanulója online zaklatás áldozatává vált vagy abban elkövetőként érintett:

1. **Jelzés és rögzítés:** Bármely pedagógus, szülő vagy tanuló jelzése alapján az osztályfőnök és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kivizsgálja az esetet (bizonyítékok, képernyőképek megőrzése).
2. **Kérdezés és támogatás:** Külön-külön történő meghallgatás az érintett tanulókkal (áldozat, elkövető, tanúk) az iskolapszichológus vagy szociális segítő bevonásával.
3. **Szülők értesítése:** Mindkét fél szüleinek azonnali tájékoztatása és közös cselekvési terv kidolgozása.
4. **Megfelelő szankciók és segítségnyújtás:** A Házirend szerinti fegyelmező intézkedések alkalmazása az elkövetővel szemben, párhuzamosan az áldozat mentális és közösségi védelmével. Súlyos vagy bűncselekmény gyanúját felvető esetben az intézményvezető értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot és a Rendőrséget.

1.4.5. Partnerkapcsolatok és tájékoztatás

Az intézmény a digitális gyermekvédelem hatékonysága érdekében rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel és programokkal:

- **NMHH Safer Internet Program / Gyermekvédelmi Internet-hotline:** Tájékoztató anyagok, előadások és bejelentőfelületek használata.
- **Mogyoróssy János Megyei és Városi Könyvtár / Helyi Rendőrkapitányság (Bűnmegelőzési Osztály):** Rendőrségi bűnmegelőzési előadások szervezése az 5–8. osztályosok számára (D.A.D.A. / Bűnmegelőzési programok).

- **Szülői tájékoztatás:** Az iskola a szülői értekezleteken és az online kommunikációs csatornákon (e-Kréta) rendszeresen megosztja a szülőkkel a legfrissebb digitális gyermekvédelmi ajánlásokat és útmutatókat.

1.5 A Mesterséges Intelligencia (MI / AI) etikus és biztonságos használatának intézményi keretei

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola elismeri a generatív mesterséges intelligencia (MI) oktatási és tanítási-tanulási folyamatokat támogató lehetőségét, ugyanakkor szükségesnek tartja annak felelősségteljes, etikus, átlátható és biztonságos keretek közé terelését.

1.5.1. Általános elvek és adatvédelem (GDPR)

- **Személyes adatok védelme:** A tanulók és pedagógusok személyes adatait (név, lakcím, születési adatok, fényképek, értékelések) szigorúan tilos bármilyen nyilvános vagy harmadik fél által üzemeltetett MI-modellbe (pl. ChatGPT, Copilot) feltölteni vagy azokkal feldolgoztatni.
- **Korhatár-besorolás betartása:** Az MI-eszközök használatakor az intézmény szigorúan figyelembe veszi az adott szoftver/szolgáltatás felhasználási feltételeiben meghatározott korhatár-korlátozásokat (13 év alatti tanulók esetében kizárólag szülői/pedagógusi felügyelettel és jóváhagyással, az adatok védelme mellett).

1.5.2. Az MI használatának szabályai a tanulók számára

- **Kreatív és támogató eszközfelfogás:** Az MI-eszközök az egyéni tanulást, az ötletelést (brainstorming), a vázlatkészítést, a nyelvtanulást és a komplex fogalmak megértését szolgáló segédeszközök. Nem helyettesíthetik az önálló gondolkodást, a kritikai elemzést és a saját szellemi munkát.
- **Az önálló munka és a plágium elve:**
 - Bármilyen iskolai feladat, házi feladat, projekt munka vagy kiselőadás készítésekor, ha a tanuló MI-eszközt vett igénybe, azt **köteles transzparens módon jelezni** (pl. forrásmegjelöléssel: „A vázlat/ötletelés a ChatGPT segítségével készült”).
 - Egy MI által generált teljes szöveg, dolgozat vagy feladat saját munkaként való beadása **akadémiai tisztátalanságnak (plágiumnak)** minősül, amely az értékelésből való kizárást és szaktanári figyelmeztetést von maga után.
- **A tartalmak kritikai ellenőrzése (Hallucináció szűrése):** A tanulókat meg kell tanítani arra, hogy az MI által generált válaszok tévedéseket, pontatlanságokat vagy torzításokat tartalmazhatnak, ezért az információk ellenőrzése és felülvizsgálata minden esetben a tanuló felelőssége.

1.5.3. Az MI használata a pedagógiai és értékelési folyamatban

- **Pedagógusi alkalmazás:** A pedagógusok az MI-t feladatlapok generálására, tanórai vázlatok előkészítésére, differenciálásra és szemléltetőanyagok készítésére módszertani segédeszközként használhatják.
- **Számonkérés és értékelés:**
 - A számonkérések (témazárók, dolgozatok) során az MI-eszközök használata alapértelmezetten **tilos**, kivéve, ha a szaktanár az adott feladat jellegéből adódóan azt kifejezetten előírja vagy engedélyezi.

- A pedagógus jogosult rákérdezni a beadott feladatok tartalmára és felépítésére, hogy megbizonyosodjon a tanuló tényleges tudásáról és az önálló munka jelenlétéről.

1.5.4. Szemléletformálás és megelőzés

Az iskola a Digitális kultúra órákon, közösségi nevelés órákon és témanapokon rendszeres foglalkozásokat tart az MI működési elveiről, az abban rejlő adatvédelmi és etikai kockázatokról (pl. deepfake képek/videók veszélyei, online megszegyenyítés MI-vel), valamint a gépi és az emberi intelligencia közötti lényegi különbségekről.

1.6 A pályaaorientáció, a pályaválasztási tanácsadás és az életpálya-építés intézményi programja

1.6.1. A pályaaorientáció célja és elvei

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola pályaaorientációs tevékenységének alapvető célja, hogy elősegítse a tanulók önismeretének fejlődését, megismertesse őket a munka világával, a továbbtanulási és képzési irányokkal, valamint támogatást nyújtson az egyéni képességeknek, érdeklődésnek és munkaerőpiaci reális lehetőségeknek megfelelő továbbtanulási döntés meghozatalában.

A pályaaorientáció intézményünkben nem csupán a 7–8. évfolyamon zajló ad hoc jellegű tevékenység, hanem a teljes 1–8. évfolyamot átívelő, tudatosan tervezett, folyamatos pedagógiai és nevelési folyamat.

1.6.2. Feladatok évfolyamonkénti bontásban

1–4. évfolyam: Alapozó és élményalapú pályaaorientáció

- **Cél:** A munka és a hivatás fogalmának megértetése, az emberi tevékenységek és szakmák sokszínűségének felfedeztetése.
- **Tevékenységek:**
 - Szakmák megjelenítése a tanórai témákban (Környezetismeret, Technika és tervezés, Magyar nyelv és irodalom, Idegen nyelv).
 - Szülői hivatások élményszerű bemutatása (közösségi nevelés órák keretében szülők meghívása, munkahelyi látogatások).
 - Játékos önismereti feladatok (képességek, érdeklődési körök korai feltérképezése).

5–6. évfolyam: Kompetenciafejlesztés és szakmaismeret-bővítés

- **Cél:** Az egyéni képességek, tanulási stílusok felismerése, a szakmák világának strukturáltabb megismerése.
- **Tevékenységek:**
 - Az önismeret, kommunikáció és együttműködés fejlesztése közösségi nevelés órákon és szakköri keretek között.
 - Interaktív szakmabemutatók, üzem- és intézménylátogatások a térségben (Mosonmagyaróvár és környéke gazdasági, ipari és szolgáltató szereplőinek bevonásával).
 - Információgyűjtés a Digitális kultúra és egyéb szakórák keretében a különböző hivatásokról és képzési utakról.

7–8. évfolyam: Döntéselőkészítés, mérések és továbbtanulási tanácsadás

- **Cél:** Tudatos középfokú iskolaválasztás, az egyéni pályaut megalapozása, a középfokú felvételi eljárásra való felkészülés.
- **Tevékenységek:**
 - **Pályaorientációs mérések:** A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat és az Országos Pályaorientációs Portál (OPP) mérőeszközeinek, kérdőíveinek használata.
 - **Pályaorientációs témanap:** Évente egy teljes tanítás nélküli munkanap szervezése a 7. és 8. osztályosok számára (középiskolák bemutatkozása, pályaorientációs játszótér, üzemlátogatások).
 - **Középiskolai nyílt napok:** Részvétel a térség középfokú oktatási intézményeinek (gimnáziumok, technikumok, szakképző iskolák) nyílt napjain és pályaválasztási kiállításain.
 - **Egyéni és csoportos tanácsadás:** Személyes konzultációk az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, valamint szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat továbbtanulási tanácsadó szakembereinek bevonásával.
 - **Szülői értekezletek:** Célzott tájékoztató értekezletek a középfokú felvételi eljárás jogszabályi és tartalmi változásairól, a felvételi jelentkezések rendjéről.

1.6.3. Az iskolai pályaorientációban közreműködő szereplők és feladataik

- **Intézményvezetés:** Biztosítja a pályaorientációs tevékenység feltételeit, beépíti a tanévi munkatervbe a pályaorientációs témanapot és méréseket, kapcsolattartást tart fenn a tankerületi/szakképzési centrumokkal.
- **Osztályfőnökök:** Koordinálják az osztályukban zajló pályaorientációs munkát, lebonyolítják a kérdőíves méréseket, tartják a kapcsolatot a szülőkkel, és adminisztrálják a továbbtanulási folyamatot.
- **Munkaközösség-vezetők és szaktanárok:** A tananyagba szervesen beépítve világítanak rá az adott tantárgyhoz kapcsolódó szakmákra, gyakorlati alkalmazásokra.
- **Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős / Iskolapszichológus:** Különös figyelmet fordít a hátrányos helyzetű, a tanulási nehézséggel küzdő (BTMN, SNI), vagy a továbbtanulásban bizonytalan tanulók egyéni gondozására és támogatására.

1.6.4. Külső partnerkapcsolatok a pályaorientációban

Az intézmény a hatékony pályaorientáció érdekében aktív együttműködést tart fenn az alábbi szervekkel és intézményekkel:

- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézménye (pályaválasztási tanácsadás, mérések);
- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara (pályaorientációs rendezvények, szakmabemutatók);
- Győri Szakképzési Centrum és a helyi/térségi középfokú oktatási intézmények;
- Helyi és környékbeli gazdálkodó szervezetek, vállalkozások, felnőttképzési intézmények.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség értelmezése

Nevelésfilozófiánkban a közösséget olyan együttélési formának tekintjük, amelyet közös célok, közös érdekek, közös értékrend és szabályok tartanak össze.

A közösség mint feltétel a társhatások érvényesülésével biztosítani tudja a szereptanulást, a modelltanulást, a normabeépülést és a viselkedést.

A közösségfejlesztés feladatai

A közösség - mint tevékenységi keret - maximális kiaknázása az egyének lehetőségeinek, képességeinek kibontakoztatására.

A közösség működtetése keretében az egészséges szocializáció megvalósítása.

A gyermekközösségek motiváló szerepének folyamatos biztosítása, annak érdekében, hogy az egyének a közös célok érdekében szívesen tevékenykedjenek, erősödjék a közösséghez való kötődésük.

A közös együttlét keretének felhasználása a közösségi magatartásformák kialakítására (harmonikus kapcsolatok, értelmes kommunikáció, információcsere, kezdeményezőkézség, tapasztalatszerzés, közös cselekvés, információszerzés, véleményformálás, vita, stb.).

A közösségfejlesztés folyamatának szervezése, irányítása

Programelemek:

Közösségek szervezése különböző célfeladatok szerint (tagozatok, osztályok, napközi otthon, tanulószoba, szakkörök, sportkörök, stb.).

A különböző feladatra szerveződött közösségek önmeghatározása, követelményállítás.

Tevékenységszervezés, a tevékenység elvégzése, a követelmény-támasz megerősítése.

Nyomon követés, az önírányító képesség szintjének számbavétele, továbbfejlesztése (a közösség fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok elemzése, visszacsatolás, az újabb fejlesztési célok meghatározása, beépítése a fejlesztési folyamatba).

A közösségfejlesztés színterei, a feladatok megvalósításával kapcsolatos további teendők

A feladatok konkrét megfogalmazása a közösség fejlesztésével foglalkozó valamennyi munkatervben, munkaprogramban, dokumentumban, szabályzatban.

A különböző célcsoportokhoz illesztett feladatok megvalósítása az adott közösségekben.

A közösségfejlesztő tevékenység sikerkritériumainak meghatározása az adott csoportokban.

A közösségfejlesztés eredményeit mérő módszerek, eszközök meghatározása, rendszerbe illesztése, hagyománnyá fejlesztése.

Visszacsatolás az egészséges fejlesztési folyamat biztosítása érdekében.

A közösségfejlesztés szervezeti szintű koordinátorai és felelőse: igazgató-helyettesek, nemzetiségi tagozatvezető, alsó tagozat vezetője, munkaközösség-vezetők.

1.7 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség- vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.

Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.

Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.

Szülői értekezletet tart.

- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, tájékoztató füzetek ellenőrzése.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód rendje A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség és képesség értelmezése

- A tehetség az a képesség, amely az emberi tevékenység egy bizonyos területén az átlagost meghaladó teljesítményt hoz létre.
- A képesség: valamely tevékenységre, cselekvésre való alkalmasság és annak mértéke.

A képesség- és tehetségfejlesztéssel kapcsolatos alapelveink

Hisszük és valljuk, hogy a gyermekek nagy többsége valamilyen területen tehetséges, fejlődését ebben a meggyőződésben szervezzük, irányítjuk.

Pedagógiai munkánkban a gyermekek adottságait és lehetőségeit figyelembe véve a differenciált fejlesztést alkalmazzuk.

Minden gyermeket adottságai és lehetőségei maximumára kívánunk fejleszteni.

Új szemléletű képességfejlesztést kívánunk megvalósítani, korszerű tanulószervezéssel, korszerű eszközök alkalmazásával.

- Egyéni, vagy csoportos felzárkóztató, fejlesztő foglalkozás
- Egyéni vagy csoportos tehetségfejlesztő foglalkozás
- Tanulást segítő foglalkozás

A képesség- és tehetségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek

- A gyermekek képesség-fejlettségének vizsgálata, szintek megállapítása (DIFER vagy egyéb képességtesztek, alapján képességmérések, tehetségazonosítás).
- A megállapított képességszintek alapján az egyéni fejlesztési tervek elkészítése, megszervezése, folyamatos eredménymérés, visszacsatolás.
- A tehetségesek azonosítása, kiválasztása, a tehetségterületek szerinti egyéni fejlesztés megszervezése, folyamatos eredménymérés, visszacsatolás.
- Az országos kompetenciamérés iskolai eredményeinek elemzése, értékelése, közzététele, szükség esetén intézkedés.
- A képesség- és tehetségfejlesztés tevékenységrendszerének gazdagítása (motiválás,
- versenyeztetés, nyelvvizsga megszerzése, egyéni kutatás, egyéni alkotások nyilvánosságra hozatala, teljesítményre ösztönzés különböző módjai, stb.).

A képesség- és tehetségfejlesztés színterei, módszerei, a feladatok megvalósításával kapcsolatos további teendők

- Irányított tanulás a tanítási órák keretében, kiegészítő anyag ajánlása.
- Tehetségfejlesztő foglalkozások szervezése kiscsoportban, illetve egyénileg.
- Kompenzáló jellegű órák, foglalkozások.
- Szereplési lehetőségek biztosítása tanulóinknak.
- Egyéni és csoportos gyűjtőmunka, projektek összeállítása.
- Egyéni alkotások (vizuális kultúra, technika életvitel és-gyakorlat, stb.) létrehozása.
- Művészeti nevelés.(zene, néptánc, énekkar).
- Tömegsport, sportkör több sportágban, minőségi sport.
- Különböző szakkörök, tanfolyamok, kulturális programok képzéseibe való bekapcsolódás.
- Tanulmányi, sport és egyéb versenyekre történő felkészülés.

- Napközi otthon, tanulószoba, könyvtár fejlesztő lehetőségeinek felhasználása.
- Kossuth Lajos Gimnázium Öveges Laborjában évente két alkalommal kísérleti órákon való részvétel.

A tehetség- és képességfejlesztés szervezeti szintű, koordinátorai és felelősei: intézményvezető - helyettesek, munkaközösség-vezetők, tagozatvezetők

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Fogalomértelmezés

A beilleszkedési és magatartási zavarral rendelkező gyermekek viselkedése eltér az iskolában megfogalmazott közösség szabályrendszerétől, eltérést mutat az általánosan megfogalmazott emberi normáktól.

A beilleszkedési, magatartási zavarral rendelkező gyermekek nevelésével kapcsolatos alapelveink

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küszködő gyermekeket az okok feltárása alapján különleges bánásmódban részesítjük.

Nevelésfilozófiánkban a befogadó nevelés elvét, individuális bánásmódot, az integrációs nevelés gyakorlatát, inkluzív nevelési módszereket alkalmazunk.

Nevelési hatásrendszerünkben prioritásként kezeljük az egészséges énkép kialakítását, a kudarcűrő képesség növelését, az önbizalom és önállóság erősítését.

A beilleszkedési, magatartási zavarral rendelkező gyermekek nevelésével kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Programelemek:

- A viselkedésbeli rendellenesség tüneteivel küszködő gyermekek azonosítása, nyilvántartása.
- Kapcsolatfelvétel a szülőkkel, a problémával összefüggő megbeszélés.
- Az okok feltárása (pedagógiai tapasztalat, speciális szűrővizsgálatok segítségével).
- Terápiák meghatározása, egyéni fejlesztési terv összeállítása egyéni, és csoportos fejlesztés elindítása, folyamatszervezés.
- A fejlesztési tevékenység megszervezése, irányítása az adott közösségben, az iskolában működő belső gondozói rendszer és a "tanári pártfogói hálózat" támogatásával.
- A fejlődés nyomon követése (osztályfőnökök és a gyermekkel foglalkozó nevelők esetmegbeszélései, feljegyzések készítése, együttműködés speciális képesítésű szakemberekkel).
- Visszacsatolás a fejlesztés folyamatába, szükség esetén a felülvizsgálat.

Feladatok

- Az általános iskolai tantervi alapkövetelmények elsajátíttatása, a tankötelezettség teljesítése.
- Az együttélés és viselkedés normarendszerének elsajátítása, jövőkép megalkotása.

A fejezetben felsorolt pedagógiai tevékenységrendszer programelemei az ifjúsági tagozatra is érvényesek.

A beilleszkedő és magatartási zavarral küszködő gyermekek fejlesztésének szervezeti szintű koordinátorai és felelőse: iskolaigazgató, igazgató-helyettesek, tagozatvezetők, gyógypedagógus

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, oktatása (32/2012 EMMI r.)

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelése

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, tanulási zavarokkal, illetve részképesség-zavarokkal küzdő gyerekek felzárkóztatására és fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk.

Fontos annak felismerése és a tanulókkal való megismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian „különbözőek vagyunk”, s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumot jelent a közösségek és a társadalom számára. Az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.

Fejlesztő nevelőmunkánkat a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják. Az iskolai képzés teljes időtartama alatt törekszünk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabb és teljesebben kibontakozzon, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése
- egyéni szükségletek
- társadalmi beillesztés

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a máságot is elfogadva. A követelmények elsajátíttatása a beszéd, nyelvi és egyéb tanulási zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett folyamatos korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, intervenciós és sérülés-specifikus egyéni és kiscsoportos terápiás programok segítségével történik, részben saját szakemberrel, részben utazó tanári hálózat segítségével.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából:

- az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

A tanító, a szaktanár a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén a gyógypedagógussal együttműködve egyéni tantárgyi fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. Az oktatás során individuális módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív csoport és páros munka, fejlesztő programok, speciális tankönyvek, feladatlapok, eszközök) alkalmaz. A közösségépítés során személyes példájával segíti a sajátos nevelési igényű gyermek osztályközösségbe való befogadását. A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

A célok eléréséhez szükséges fejlesztési folyamat megszervezése, irányítása

- A gyermek állapotának meghatározása a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vizsgálatával.
- A tanulók, a szülők, a tanárok felkészítése a sajátos nevelést igénylő gyermekek fogadására, elfogadására, fejlesztésére.
- SNI neveléséhez, oktatásához szükséges feltételek és eszközök biztosítása (Kt 121/28.)
- A fejlesztés és terápia megszervezése, integrált neveléssel, rehabilitációs foglalkozások szervezésével, speciális szakemberekkel.
- Új módszertani eljárások megismerése, adaptálása, egyéni igényekhez igazított alkalmazása.
- Együttműködés a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, a Nevelési Tanácsadóval, a gyógypedagógussal, a fejlesztő pedagógussal, a gyermeket tanító pedagógusokkal és szülőkkel.
- Kontrollmérések elvégzése, a gyermek állapotának megfelelő döntés: visszahelyezés vagy a terápia folytatása.

A fejlesztés szervezésének szinterei: tanítási óra, korrepetálás, habilitációs és rehabilitációs óra, tanításon kívüli foglalkozás.

Az SNI gyermekek szervezeti szintű, koordinátorai és felelősei: igazgató helyettesek, munkaközösség-vezetők, tagozatvezetők, gyógypedagógus

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segítő program, az esélyegyenlőség biztosítása

A tanulási kudarcnak kitett tanulók nem teljesítik a tantervi követelményeket, az iskolai elvárások és a teljesítményük között egyensúlyhiány áll fenn.

A tanulási kudarcban szerepet játszó tényezők

- Képességbeli, alapismeretbeli hiányosságok (szókincs, íráskészség, beszéd-készség, felfogóképesség, logikai készség fejletlensége, háttértudás hiánya).
- Magatartási zavar (akaraterő, kitartás hiánya, alacsony igény szint).
- Tanulási motiváció hiánya (beszűkült érdeklődés, alacsony igény szint, otthoni környezet, negatív társhatások).
- Az egyes tantárgyakkal szembeni attitűd alacsony foka (pl. matematika, nyelvtan, stb.).

Tanulásszervezési tevékenységünk a tanulási kudarc megszüntetése érdekében

- Motiváló tanulási környezet létrehozása.
- Egyénekre irányuló segítségnyújtás, egyéni fejlesztés.
- Korrepetálás, a hiányzó ismeretek pótlása.
- Differenciálás a tanulás tartalmában, ütemében.
- A szóbeliség nagyobb aránya a tanítási órákon.
- A fejlesztést segítő speciális szakemberek bevonása a képzésbe (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus).

HHH tanulók felzárkóztatását segítő programok az iskolában

(A programokat a tanulási kudarc okának, a tanuló fejlettségének ismeretében alkalmazzuk)

- A tanulás tanítása, tanulása fejlesztő program. Kommunikáció-fejlesztő tréning.
- Felzárkóztató egyéni fejlesztési program. Számítógépes fejlesztő program.
- SNI integrált oktatási program. Részképesség fejlesztő terápia.
- A közösségbe való beilleszkedést segítő program. Interkulturális nevelési program.

A programokat pedagógus továbbképzésen szerzett kompetenciával rendelkező tanítók, tanárok, illetve speciális képzettségű szakemberek végzik.

A felzárkóztatási tevékenység rendszerszintű koordinátorai, felelősei: tagozatvezetők, munkaközösség-vezető

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelem feladata

A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek felderítése, nyilvántartásba vétele, a hátrányosságot okozó körülmények megállapítása és a következmények pedagógiai eszközökkel történő enyhítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének támogatása, segítése, nyomon követése.

A gyermekvédelem érdekében végzett pedagógiai munkát az osztályfőnökökre és szaktanárokra támaszkodva a gyermekvédelmi felelős koordinálja és szervezi.

A gyermekvédelmi felelős feladata

- A jegyző által nyilvántartásba vett gyermekeknél megismeri a hátrányosság okait, feltárja a gyermeknél jelentkező következményeket.
- Felméri a hátrányosságot okozó körülményeket, családlátogatást végez.
- Kapcsolatot tart az önkormányzat szociális és gyámügyekkel foglalkozó munkatársával.
- Folyamatos kapcsolatot tart a pedagógusokkal, koordinálja az iskola gyermekvédelmi munkáját, közreműködik a problémás helyzetek megoldásában.
- Az adott helyzetet figyelembe véve, a pedagógusokkal együttműködve meghatározza a hátrányosságot kompenzáló iskolai segítségnyújtás lehetőségeit és feladatait:
- Esélyegyenlőség biztosítása az iskolai programokban való részvételhez (szakkörök, sportkör, napközi otthon, tanulószoba, kirándulás, hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása, stb.).
- Iskolai juttatásokban való részesítés (ingyenes, díjkedvezményes étkezés, tankönyvtámogatás, tanszerellátás, reggeli ügyelet, stb.).
- Pályaválasztási tanácsadás.
- Megelőző, felvilágosító programok szervezése (pl. Drog- és bűnmegelőzés).
- Szűrővizsgálatok szervezése.
- Családgondozás (nevelési tanácsadás, a segítő lehetőségek ismertetése).
- A városi Gyermekek Karácsonyán való részvétel koordinálása.

Együttműködik a hátrányosság megelőzésében segítő szervezetekkel

- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központ
- Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mosonmagyaróvári Tagintézménye
- Gyámügyi Hatóság Gyermekorvos, védőnő
- Szakértői és Rehabilitációs Bizottság Polgármesteri Hivatal Igazgatási Osztálya
- Gyermekvédelemben részt vevő társadalmi szervezetek (alapítványok, egyház, stb.)

A gyermek és ifjúságvédelem szervezeti szintű, koordinátorai és felelősei gyermekvédelmi felelős, tagozatvezetők

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos helyzetű az a gyermek, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője önkéntesen nyilatkozott alacsony iskolai végzettségéről (legfeljebb a 8. osztályt fejezte be).

A szociálisan hátrányos tanulót különböző jellegű hátrányok gátolják adottságaihoz mért fejlődésében.

A szociális hátrányban szerepet játszó tényezők

- Családi mikrokörnyezet: alacsony komfortfokozatú lakás, munkanélküliség, csonka család, alacsony értékrend, alacsony kulturális igény, családi deviáns jelenségek, stb.
- Utcai környezet negatív hatása.
- Tartós betegség vagy súlyos betegséggel élő közeli hozzátartozó a családban, stb.

A segítő tevékenység célja:

A hátrányos helyzetű vagy átmenetileg hátrányos helyzetű tanulók segítése tanuláshoz szükséges hátrányaik leküzdésében, közösségi beilleszkedésük támogatásában, szociális hátrányaik mérséklésében, megszüntetésében.

Iskolai tevékenységek

Programelemek:

- A célszemélyek azonosítása, hátrányaik okainak feltárása, regisztrálása.
- Az okokhoz illeszkedő hátránykompenzáló pedagógiai tevékenység megszervezése: egészséges tanulási környezet biztosítása, egyéni beszélgetés, szakköri, könyvtári programokba, DSK foglalkozásokba való bevonás, érzelmi-közösségi nevelés erősítése, stb.
- A tevékenységi formák megvalósítása ütemterv szerint.
- Szociális juttatások: tankönyvtámogatás, étkezési támogatás, táborozási hozzájárulás, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, stb.
- Család és iskola kapcsolatának erősítése, családgondozó tevékenység megszervezésének segítése.

Konkrét tevékenységi formák

- Az osztályfőnökök, szaktanárok a szociális hátrányok mérséklését segítő sajátos tevékenysége: egyéni foglalkozás a gyermekkel, megerősítés, családlátogatás (indokolt esetben).
- Közös szabadidős programok szervezése a szülők bevonásával.
- Táboroztatás, kirándulás, országjárás, erdei iskola, fesztiválok, bemutatók.
- Önismereti csoportok működtetése.
- Mentálhigiénés programok, drog és bűnmegelőzési programok működtetése.
- Pályaválasztási tevékenység, a napközi otthon nevelő munkája
- Rendszeres kapcsolattartás az ifjúságvédelmi felelőssel, a szociális és gyámügyekért felelőssel, önkormányzati munkatárssal.

A szociális hátrányokat enyhítő tevékenység szervezeti szintű koordinátorai, felelősei: igazgató-helyettesek, ifjúságvédelmi felelős, pályaválasztási felelős, napközi otthonos munkaközösség vezető

1.9 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A diákönkormányzatunk a Nkt.48.§(4) és az EMMI r. 120.§ alapján szervezi meg munkáját.

- A DÖK tagjai választás útján kerülnek a DÖK-be, erre minden tanév szeptemberében kerül sor.
- A DÖK javaslatot tehet a tanórán kívüli foglalkozások szervezésére, egy tanítási nélküli munkanap programjára
- A DÖK véleményt nyilváníthat: egész közösséget érintő, értékelő kérdésekben, pl. pályázatok, könyvtár, sportkör...
- egyéni döntésekre vonatkozóan pl. pedagógiai programon belüli tantárgyválasztás és pedagógusválasztás lehetősége

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

1.10. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az együttműködés célja, hogy

- A szülők tájékozottak legyenek az iskolában folyó munkáról, ismerjék meg az iskola törekvéseit, eljárásait, gondjait, eredményeit.
- Az iskola pedagógusai ismerjék meg a szülők elvárásait.
- A gyermekek nevelése-oktatása érdekében biztosítsuk az egészséges együttműködés lehetőségeit.

A szülőkkel való együttműködés, kapcsolattartás formái

- Családlátogatás (indokolt esetben).
- Folyamatos tájékoztatás a gyermek előmeneteléről, magatartásáról Szülői értekezlet.
- Fogadóóra
- E-mail, közösségi oldalon zárt csoport létrehozása Nyílt tanítási nap (1., 4., 5., 6. évfolyamokon)
- Írásbeli tájékoztató.
- Előadások szakemberek meghívásával Pályaválasztási tanácsadás, szülői értekezlet Családlátogatás
- Közös kirándulás
- Ovisuli

Az iskola-szülő kapcsolatrendszerben a szülőktől elvárjuk:

- aktív részvételüket az iskola rendezvényein, ötletnyújtást a közös előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást az iskolával kapcsolatos kérdésekről,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldások keresését, szponzori segítségnyújtást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- A szülők munkahelyein üzemlátogatás szervezése.
- Családi játékos vetélkedők szervezése.
- Közös szülő- gyermek- pedagógus rendezvényeken való részvétel.
- Alapítvány működtetése a nevelési problémák segítésére.

A együttműködés szervezeti szintű koordinátora és felelőse: intézményvezető-helyettesek, tagozatvezetők, évfolyam-felelősök

• A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban a következő esetekben szervezünk vizsgákat:

magántanulói jogviszony esetén:

- a tanuló a szülő döntésétől (tartózkodási helyétől) függően félévente vagy az adott tanév végén az évfolyam tananyagából osztályozó vizsgát tesz
- tantárgyi vizsgakövetelményekről a szervezési – nevelési igazgatóhelyettes tájékoztatja a szülőt

- a magántanulói jogviszony esetén a kapcsolattartás formája postai levelezés vagy elektronikus levelezés formájában valósul meg

osztályozóvizsga (20/2012.EMMI rendelet 51.§a alapján) tantestületi döntés alapján:

- hiányzás, felmentés, engedély esetén szervezzük
- általános iskolai bizonyítvánnyal nem rendelkező felnőtt jelentkezése esetén (amennyiben korábban ifjúsági tagozatunk tanulója volt) osztályozó vizsgát szervezünk

javítóvizsga:

- a tanév végén javítóvizsgán vehet részt a tanuló, ha legfeljebb kettő tantárgyból bukik. Három tantárgy esetén a tantestület döntése alapján tehet javítóvizsgát.
- ha osztályozóvizsgáról távol marad

A vizsgabizottság 3 tagú, abból legalább 2 fő az adott tantárgyat tanító pedagógus.

A vizsga az alábbi részekből áll:

tantárgy neve	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga
magyar nyelv és irodalom	X	X
német nemzetiségi nyelv és irodalom	X	X
német népismeret		X
történelem		X
idegen nyelv (német,angol)	X	X
matematika	X	
dráma és tánc		X
fizika	X	
kémia	X	
etika/hit- és erkölcsstan		X
hon- és népismeret		X
ének		X
vizuális kultúra	X	
technika, életvitel és gyakorlat	X	
testnevelés		X (gyakorlati)

Az értékelés szabályai a helyi tantervi részben a tanulók értékelése c. részben meghatározottakkal megegyezik.

- **A felvételi – átvételi eljárás helyi szabálya**

Elsős tanulók felvétele:

- felvételi eljárásra a fenntartó által meghatározott időpontban kerül sor
- a felvételi eljárás rendje a fenntartó által meghatározott eljárási rend szerint történik
- a német nemzetiségi osztályba történő felvétel feltétele a 2.melléklet a 170/2013.(III.1.) EMMI rendelethez elnevezésű nyomtatványon nyilatkozik a szülő, hogy kéri gyermeke számára a német nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást, valamint nyilatkozik a nemzetiségi hovatartozásáról.

Új tanuló felvétele:

- a német nemzetiségi osztályba történő felvétel feltétele a 2.melléklet a 170/2013.(III.1.) EMMI rendelethez elnevezésű nyomtatványon nyilatkozik a szülő, hogy kéri gyermeke számára a német nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást, valamint nyilatkozik a nemzetiségi hovatartozásáról.

Felvétel a napközi otthonba

- A napközi otthonba a szülő írásbeli kérése alapján veszi fel az iskola a gyermeket. A csoportba sorolást az intézmény vezetője végzi. Alapvető szempont, hogy lehetőség szerint az azonos évfolyamon tanulók egy napközis csoportba kerüljenek.

A napközi otthoni nevelő munka

A napközi otthon az iskola szerves része, ahol elsődlegesen nevelési feladatok hárulnak a pedagógusra. Ez a szervezeti forma biztosítja a nyugodt tanulást, a szabadidő változatos eltöltésének szükséges feltételeit.

A napközi otthon céljai:

- a tanulók sajátítsák el és gyakorolják az egészséges, kulturált életmód szokásait,
- legyenek képesek társas kapcsolataik kialakítására, a társakkal való együttműködésre,
- legyenek képesek a képességeiknek megfelelő önálló tanulásra, önművelődésre,
- legyenek képesek szabadidejük személyiségfejlesztő, önálló felhasználására.

A napközi otthoni nevelés kiemelt feladatkörei:

1. Egészséges életmódra nevelés – az egészségkultúra fejlesztése
2. A tanulás irányítása – az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása
 - a) a zavartalan tanulás feltételeinek megteremtése,
 - b) a tanulási idő első szakasza: előkészítő fázis,
 - c) a tanulási idő második szakasza: az önálló tanulás, mely közben folyamatos ellenőrzés is történik.

3. A szabadidő szervezése – szabadidő kultúra fejlesztése

- a) tényleges szabadidő: a gyermek maga választja meg a tevékenységi formát,
- b) elkötelezett szabadidő: a felkínált tevékenységi formák közül választ,
- c) szervezett szabadidő: a pedagógus által tervezett, szervezett, irányított szabadidős tevékenységek
 - irányított beszélgetés
 - manuális tevékenység,
 - kulturális tevékenység,
 - játék - sporttevékenység,
 - séták - kirándulások,
 - emléknapok, világnapok megemlékezést célzó tevékenység.

A napirend kialakításakor döntő szempont a tanulás és a pihenés, regenerálódás, a kötött és a kötetlen tevékenységek arányainak pedagógiai szempontból helyes kialakítása.

Átiratkozás más iskolából

- Az iskola magasabb évfolyamaira beiratkozó tanulók számára nincsenek speciális feltételeink. Az átvétel előfordulhat akár tanév közben is.
- Abban az esetben, ha a tanuló korábbi iskolájában valamely tantárgyat nem tanult, amely a Móra iskola óratervében szerepel, osztályozóvizsgát kell tennie. A felkészüléshez egy év „türelmi időt” kap.

Nem magyar állampolgárságú tanuló felvétele

- A nem magyar állampolgárságú tanuló iskolába való felvételénél, a szülőnek a gyermeket tanító szaktanárral történő konzultáció során tolmácsról
- kell gondoskodnia. A nem magyar állampolgárságú szülő és tanuló köteles az iskola Házirendjét megismerni, ahhoz alkalmazkodni. A szülő kérése alapján a gyermek a külföldi iskolának megfelelő évfolyamon folytathatja tanulmányait, vagy a magyar nyelv elsajátítása céljából visszaléphet egy évfolyammal.
- A beíratáshoz szükséges dokumentumok: érvényes útlevél, letelepedési vagy tartózkodási engedély, betegbiztosítási igazolás, a gyermek anyakönyvi kivonata és előző bizonyítványa.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei:

- Második -- nyolcadik évfolyamon tanuló diák magasabb évfolyamra akkor léphet, ha tanév végére valamennyi tantárgyból teljesíti „a továbbhaladás feltételei” c. tantervi fejezetekben meghatározott követelményeket.
- A követelmények teljesítését a nevelők az év közbeni tanulmányi munka, illetve érdemjegyek alapján bírálják el. A második - nyolcadik évfolyamon a tanulónak minden tantárgyból az „elégletes” év végi osztályzatot kell megszereznie a továbbhaladáshoz.

- **Német nemzetiségi nevelés és oktatás**

Iskolánk a Nemzeti Alaptantervben és A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról (17/2013.(III.1.) 4.melléklet) szóló rendeletben foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit.

A nemzetiségi nyelvek oktatására fordított heti kötelező tanórák megtartása a nemzetiségi irányelvben foglaltaknak megfelelően történik.

A német nemzetiségi oktatás – a magyarországi közoktatás részeként – megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a kisebbség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést és teremtést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A német nemzetiségi oktatás segíti a nemzetiséghez tartozót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Nevelő-oktató munkánk során arra törekszünk, hogy:

- a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei és alakuljon ki a tanulóknak a reális nemzetkép és nemzetiségkép,
- a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és kisebbségi jogok megsértésének jelenségét,

Intézményünkben 1993-ban kezdődött meg a német nemzetiségi oktatás. Kezdetől fogva a szülők körében nagy érdeklődés mutatkozott a nemzetiségi nyelv oktatása , valamint az azt kiegészítő hagyományápoló tevékenység iránt.

A városban működő Mosonmagyaróvári Német Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve szervezzük iskolán kívüli tevékenységünket. A Mosonmagyaróvári Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Mosoni Német Származásúak Egyesülete támogatásával néptáncsoportjaink, vers- és prózamondóink és német énekkarunk gyakran szerepel a város által szervezett rendezvényeken.

Az iskola könyvtára német nyelvű pedagógiai szakirodalommal, szépirodalommal és gyermekkönyvekkel rendelkezik.

Iskolánk német nemzetiségi nyelv oktatása melletti elkötelezettségét jelzi a *Mosonmagyaróvár és környéke németiségének történetét, hagyományait bemutató állandó kiállítás*, amelyet az épület földszinti, központi részén helyeztünk el. A kiállítás hitelesen fejezi ki iskolánk nevelési-oktatási céljait.

Az nemzetiségi oktatás indulása óta eltelt 23 tanév alatt számos eseménnyel, történéssel igyekeztünk a városunkban megélénkülő német kisebbségi életet színesíteni, gazdagítani:

- felvettük a kapcsolatot a magyarországi német érdekképviselői szervezetekkel

- alkalmanként kiadjuk német nyelvű diákújságunkat, az Ein-steint
- tanulóink rendszeresen bekapcsolódnak a Neue Zeitung folyóirat munkájába, abban fogalmazásaik, írásaik, verseik jelennek meg német nyelven
- Edelweiss elnevezésű nemzetiségi tánccsoportjaink egyre több helyen lépnek fel
- minden év februárjában Valentin- napon német nyelvű műsorral fogadjuk a szülőket, városunk német nyelvű lakosságát
- a megrendezett Német nemzetiségi bál sikere érdekében a városban élő német nemzetiség összefogása példaértékű
- a német nyelv ápolása érdekében megrendezett Schiller vers- és prózamondó versenyen egyre több szép mű hangzik el németül
- több mint egy évtizede rendezzük meg iskolánkban a Regionális Német Nemzetiségi Szavalóversenyt, melyen Dunántúl öt megyéjéből és Budapestről vesznek részt tanulók
- 1997-ben megjelent iskolánk saját kiadású – helytörténeti anyagot is bemutató – német nyelvű szöveggyűjteménye
- rendszeresen részt veszünk a megyei nemzetiségi versenyeken
- jó kapcsolatot tartunk fent a városi nemzetiségi óvodákkal
- nemzetiségi tanulóink továbbtanulását figyelemmel kísérjük
- harmonika zenekar működik iskolánkban (Marienkäfer)
- német nemzetiségi kézműves szakkört vezetünk
- Hörverstehen – nyelvvizsga előkészítő foglalkozásokat tartunk

Eddigi tapasztalatainkat felhasználva, hagyományos német nyelvű rendezvényeinket megőrizve a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskolában továbbra is a nemzetiségi oktatás alábbi formáit alkalmazzuk:

***német nemzetiségi nyelvoktató oktatás
(fenntartva a bővített német nemzetiségi nyelvoktató oktatás lehetőségét)
interkulturális oktatás***

Német nyelvoktató nemzetiségi oktatás

A német nemzetiségi nyelvoktató osztályainkban a német nyelv tanításával, az irodalom és a kisebbségi népismeret témaköreinek elsajátíttatásával járulunk hozzá a kisebbségi oktatás céljainak megvalósulásához.

A csoport összetételétől, a szülői igényektől függően választjuk meg a nyelvoktató kisebbségi oktatás formáját: *a hagyományos nyelvoktató vagy felső tagozaton a bővített nyelvoktató oktatást.*

A hagyományos nyelvoktató kisebbségi oktatásban /1-8. évfolyam / a tanítási nyelv a magyar nyelv. A német nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására a heti órakeretből 5 tanítási órát biztosítunk.

A bővített nyelvoktató kisebbségi oktatásban /5-8. évfolyam / célunk a kétnyelvű kisebbségi oktatásra való felkészítés.

A heti 5 órás német nyelv és irodalom tantárgy mellett az alábbiak közül 3 tantárgy német nyelvű: *természettudomány, ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, etika/hit- és erkölcstan, történelem, közösségi nevelés óra.*

Megfelelő tanulói összetételű és nyelvtudású osztály esetén a tantárgyfelosztást minden tanév elején úgy készítjük el, hogy a heti 5 órás német nyelv és irodalom tantárgyon kívül az osztály még legalább három tantárgyat német nyelven tanuljon, ezáltal a heti órakeret 35 %-ában német nyelven folyjon a tanítás.

A német népismeret tanítása heti 1 órában, önálló tantárgyként valósul meg német nyelven. A tantárgyhoz kapcsolódik a mosoni templomban szervezett, német nyelvű szentmisén való részvétel (a tanév során minden évfolyam egy alkalommal vesz részt ezen).

Interkulturális oktatás

Az interkulturális oktatást azoknak a tanulóinknak szervezzük meg, akik iskolánkban nem vesznek részt nemzetiségi oktatásban.

Az interkulturális oktatás célja, hogy a nemzetiségi oktatásban résztvevő és részt nem vevők közösen szervezett nem kötelező tanórai foglalkozások keretében megismerhessék a német nemzetiség kultúráját. (Christkindmarkt, Valentinstag, Messe)

Az önálló német népismeret tantárgy mellett az Ember és társadalom, a Földünk és környezetünk, a Művészetek és az Életvitel műveltségi területekből kialakított tantárgyaink hangsúlyozottan tartalmazzák a német nemzetiség kulturális örökségét, jelenét, és bemutatják szokásait, a többségi kultúrával egyenrangúan és megfelelő terjedelemben tárgyalják a német nemzetiségről szóló ismereteket is.

- **A tanévhez kapcsolódó hagyományos rendezvényeink, programjaink**

Iskolai ünnepélyek, rendezvények:

- Évnyitó (cukorsüveg a leendő első osztályos tanulóknak)
- Veni Sancte (tanévnyitó szentmise a mosoni templomban)
- Őszi terményáldás
- Szüreti bál
- ÖKO iskolai programok
- Zenei világnap
- Aradi vértanúk napja
- Állatok világnapja
- Október 23. – nemzeti ünnep
- Márton-nap
- Karácsonyi ünnepély
- Verein-karácsony
- Christkindmarkt
- Valentin napi német nyelvű rendezvény, német nyelvű bemutatkozó műsor
- Március 15. – nemzeti ünnep
- Németnyelvű keresztút
- Ovisuli
- Kitelepítési Emléknep
- Nemzeti Összetartozás Napja
- Ballagó diákjaink búcsúműsora, színházi előadása a FKKK-ban
- Ballagás
- Évzáró

Több éve megrendezett hagyományos versenyeink, pályázataink:

- Őszi városi atlétika verseny a Károly úti sportpályán (október eleje)
- Lurkó Olimpia, Diákolimpiai részvétel
- A kerek évfordulóhoz kötődő költők emlékére szervezett szavalóverseny
- Móra vers- és novellaíró pályázat (február 8.)
- Dunántúli Regionális Német Nemzetiségi Szavalóverseny (március)
- Friedrich Schiller Rezitationswettbewerb (május)
- Iskolagyümölcs program

Erdei iskola:

- alsó tagozatban (3. vagy 4. évfolyamon) minden osztály 1 alkalommal vehet részt erdei iskolában
- felső tagozaton (6. évfolyamon) minden osztály 1 alkalommal vehet részt erdei iskolában

Tanulmányi kirándulás:

- alsó tagozatban (1-4. évfolyamon) minden osztály, tanévenként 1 alkalommal vehet részt egynapos tanulmányi kiránduláson
- felső tagozaton (5-8. évfolyamon) minden osztály, tanévenként 1 alkalommal vehet részt egy vagy intézményvezetői engedéllyel többnapos tanulmányi kiránduláson

Táborozások:

- Sí-tábor szervezése (januárban, februárban) elsősorban felsős tanulók számára, de bekapcsolódhat minden sportszerető tanuló
- Diák-önkormányzati nyári tábor szervezése Dunaszigeten (július-augusztus), jó és példás magatartású tanulók számára
- Német nemzetiségi anyanyelvi tábor szervezése (anyagi lehetőségeink függvényében), ebben a táborban év végi jutalomként vehetnek részt a példás magatartású, szorgalmú és tanulmányi eredményű tanulók
- Rendszeresen megpályázzuk a Határtalanul pályázat kiírását tanulóink identitástudatának erősítése érdekében. Az utazást követően az intézmény felső tagozatos diákjai számára a Nemzeti összetartozás – Határtalanul! címmel tartunk témanapot.

Közlekedési eszköz igénybevétele:

Abban az esetben, ha az iskolán kívüli program közlekedési eszközzel (autóbussszal) valósul meg, a program szervezője köteles meggyőződni arról, hogy az autóbusz rendelkezik hiteles és érvényes műszaki dokumentumokkal.

A program szervezője köteles az indulás előtt leadni az utazó tanulók és a kísérők névsorát az intézményvezetőnek.

Év végi jutalmazás:

- a tanévzáró ünnepélyen általában jutalomban részesülnek legkiválóbb tanulóink, számuk kb. 200 fő/ tanév

Német nyelvvizsga:

- 8. évfolyamos német nemzetiségi tanulóink számára nyelvvizsgán való részvétel megszervezése,
sikeres nyelvvizsga esetén emléklapot kapnak tanulóink, fotójuk és nevük felkerül az iskolai honlapra

**A MOSONMAGYARÓVÁRI MÓRA
FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA
HELYI TANTERVE**

2.1.Az iskola képzési rendszere, struktúrája:

Az intézmény nyolc évfolyamos általános iskola.

1. Német kisebbségi nevelés-oktatás 1 - 8. évfolyamon
 - Német nemzetiségi, nyelvoktató oktatás 1-8. évfolyamon. A tanítási nyelv magyar.
 - Bővített nyelvoktató kisebbségi oktatás 5-8. évfolyamon. A tanítás nyelve a német nemzetiségi nyelven kívül 3 bármely más tantárgy vonatkozásában a német nyelv.
 - Digitális kultúra tanulása 4. évfolyamtól.

Az 1-2. pontban felsorolt képzési formákban választhatók továbbá az iskola honlapján megtalálható további képzési kínálatok: szakkörök, sportkörök művészeti csoportok, képzések különböző sportági csoportokban. www.moraiskola.hu

Tantárgyak és óratervek Tananyag-szerkezet

Iskolában tantárgyi rendszerben folyik a tanítás. Az oktatás-nevelés és képzés tantárgyai:

Tantárgy	Évfolyam
	Német nemzetiségi
Magyar nyelv- és irodalom	1-8.
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	1-8
Környezetismeret	3-4.
Természettudomány	5.-6.
Történelem	5-8.
Állampolgári ismeretek	8.
Matematika	1-8.
Földrajz	7-8.
Biológia	7-8.
Fizika	7-8.
Kémia	7-8.
Digitális kultúra	4-8.
Technika és tervezés	1-6
Ének	1-8.
Vizuális kultúra	1-7.
Testnevelés	1-8.
Etika/hit- és erkölcstan	1-8.
Német nemzetiségi népismeret	1-8.
Közösségi nevelés	5-8.
Dráma és színház	8.

Óratervek

- Német nemzetiségi nyelvoktató tanterv szerint haladók óraterve

A nemzeti köznevelési rendszer tartalmi és működési kereteinek átalakításának folyamatában 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben a következő követelmények szerint folyik az iskola pedagógiai munkája. Az 1. az 5. évfolyamon a tanítás-tanulás folyamatának a *nemzeti köznevelésről* szóló 2011. évi CXCV. törvény, a *Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról* szóló 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet, a *nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról* szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a *kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről* szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet előírásai szerint.

Német nemzetiségi tantervű osztályok, alsó tagozat

Tantárgyak	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Magyar nyelv és irodalom	6	7	6	6
Matematika	4	4	4	4
Etika / Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Német nemzetiségi népismeret	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	2	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra				1
Összesen	25	26	27	27

Német nemzetiségi tantervű, felső tagozat

Tantárgyak	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3,5	3,5
Matematika	4	4	3,5	3,5
Angol (1. idegen nyelv)	(2)	(2)	(2)	(2)*
Történelem	2	2	2	2
Etika / Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Német nemzetiségi népismeret	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Földrajz			2	1
Biológia			1	2
Fizika			1	2
Kémia			2	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	
Technika és tervezés	1	1		
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Dráma és színház				1
Állampolgári ismeretek				1
Összesen	31	31	33	34

*nem kötelező

2.2 Választott kerettanterv megnevezése

Az általános tantervű osztályokban az iskola az oktatási miniszter által kiadott, kerettanterveket használja: a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 1., és 2. mellékleteit.

A német kisebbségi nyelv oktatására a MKM által kiadott Lehrplan Deutsch als Nationalitätensprache /Jahrgangsstufen 1-8/ tantervet használjuk. A német nyelven oktatott tantárgyak tantervei megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott magyar nyelvű kerettantervekkel.

A fenti tantervek használatához rendelkezésre álló segédleteket:

- Tantárgyi tantervek
- Tanmenetek
- Tankönyvek
- Oktatási anyagok
- Oktatóprogramok
- Különböző taneszközök
- Segédletek
- Digitális tananyagok, pedagógiai lapok
- Módszertani folyóiratok
- DIFER fejlődésvizsgáló rendszer (az indulási fejlettség és a hozzáadott érték vizsgálatához)

Az egyes tantárgyak tanterveit a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban tankönyvek kiválasztásához az alábbi elveket határozzuk meg:

- A kiválasztott tankönyv szerepeljenek a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben.
- Feleljenek meg iskolánk célrendszerének.
- Biztosítsák a képességfejlesztés sokoldalú lehetőségeit.
- A tankönyvekhez azonos elvek alapján tartozzanak mérőlapok.

Tartalmi követelmények

- A tankönyv szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen, kerülje az idegen kifejezéseket, szavakat.
- Stílusa legyen olvasmányos, nyelvezete közérthető, fogalmazásmódja szabatos.
- Gondolkodtató, differenciálásra alkalmas változatos feladatokat tartalmazzon.
- Motiváljon, keltse fel a gyermek tanulás iránti érdeklődését.

Formai követelmények

- A tankönyv szerkezet legyen világos, egyszerű.
- A jelrendszer azonos legyen valamennyi évfolyamon.
- Tipográfiaiailag emelje ki a legfontosabb fogalmakat, tételeket.
- A technikai kivitelezés, esztétikai megjelenés (grafikai szerkesztés, színdinamika) feleljen meg a korszerűség követelményeinek.
- Tegyen eleget a jó tankönyvvel szemben támasztott egészségügyi kívánalmaknak (betűméret, könyvméret, könyvsúly, nyomdafesték, stb.).
- A könyv borítója keltsen érdeklődést.
- Legyen alkalmas több tanéven keresztül történő felhasználásra.

Az iskolai tankönyvellátás, tankönyvtámogatás, tankönyvpiac rendjéről külön szabályzat rendelkezik. A tankönyvek ingyenes igénybe vételét az iskola az előírt jogszabályok szerint biztosítja (tankönyv-kölcsönzés, használt tankönyvek biztosítása, pénzbeli támogatás, stb.)

A köznevelési törvény 46. § (5): az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

Az oktatási segédletek, taneszközök kiválasztását a tantárgyak jellegét figyelembe véve a munkaközösségek határozzák meg.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.5 Mindennapos testnevelés

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskolában a Nkt. 97. § (6) és 27. § (11) bekezdéseiben meghatározottak szerint szerveztük meg a mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első és ötödik, évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően, felmenő rendszerben. *A többlet testnevelési órákkal a Kt. 52. § (3) bekezdésében meghatározott tanulói kötelező tanórai foglalkozások számát megnöveltük.*

A testnevelés értelmezése: emberi test erejének, ügyességének, ellenálló-képességének fejlesztése iskolai, tantárgyi keretek között. Kissé komplexebben értelmezve, az emberre gyakorolt olyan szándékos hatások összessége, amelyek célja a fejlődés segítése, alakítása, felkészítés a társadalmi kötelezettségekre, végső soron az életre.

A mindennapos testnevelés céljai, feladatai iskolánkban:

- A rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igény felkeltése, az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalók, ismeretek elsajátítása.
- Tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóinak tudatosítása.
- A testnevelés, sport segítségével a mindennapi élethez szükséges alapelvek, tulajdonságok, készségek kialakítása: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, idegi és fizikai állóképesség, egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A társadalmi élet alapelveinek, elvárásainak, a megfelelő viselkedés kultúrájának, az alapvető erkölcsi követelményeknek, az önvédelem alapjainak megismerése.

Egészségügyi és pedagógiai szempontok:

A fenti célok elérése érdekében a következő sajátos **egészségügyi és pedagógiai szempontok**nak kell érvényesülniük, megjelenniük a tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon:

- Minden tanuló minden tanítási napon részt vesz a mindennapos testnevelésben.
- Minden testnevelési órán és sportfoglalkozáson figyelünk a keringési és légző rendszer megfelelő terhelésére.

- Minden testnevelési órán, foglalkozáson van gimnasztika, valamint a helyes testtartást szolgáló gyakorlatsor.
- A testnevelési tananyag egészében figyelmet fordítunk a gerinc- és ízületvédelmi szabályokra.
- Fontos feladat a tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése a NETFIT alapján. Minden tanévben kétszer, ősszel és tavasszal végezzük ezt el.
- Fontosnak tartjuk, hogy minden testnevelés óra, sportfoglalkozás örömet, sikerélményt jelentsen az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Alapvető, hogy érvényesüljenek a sport személyiségfejlesztő hatásai.
- Fontos, hogy minden foglalkozáson szerepeljenek életmód-sportok, amelyeket egy életen át lehet folytatni.
- Figyelünk arra, hogy a program népi játékokat is tartalmazzon, így a hagyományőrzés is szerepet kap.

Kérelem

202../202... tanév

A **Kérelem** és az **Igazolás** kitöltve, aláírva valamint az **érvényes versenyengedély** fénymásolata **202... szeptember 18-ig** adható le az osztályban tanító testnevelő tanárnak.

Tisztelt Igazgató Úr!

Alulírott (szülő neve) azzal a kéréssel fordulok Önhöz, hogy gyermekem részére engedélyezze a 2025/26-ös tanévben a mindennapos testnevelés miatti plusz két óra alóli mentességét, mivel sportegyesülettel **igazolt sportolói jogviszonyban** áll, érvényes **versenyengedéllyel** rendelkezik és legalább heti két órában sportol.

A tanuló adatai: (KÉRJÜK NYOMTATOTT NAGYBETŰVEL KITÖLTENI!)

Név:

.....

Oktatási azonosító:

..... Osztály:

.....

Születési idő:

..... Anyja

neve:

Kiváltandó testnevelés óra napja, órája:

.....

Kelt: Mosonmagyaróvár, 202... ..

szülő aláírása

Igazolás

Alulírott **sportvezető/edző** igazolom,
hogy*(diák neve, osztálya)* a

..... sportegyesületben érvényes **versenyengedéllyel** rendelkezik és **heti legalább két órában edzést látogat.**

Az igazolás alapján a sportegyesületnél/folytatott tevékenysége beszámítható a köznevelési törvény által 2012. szeptember 1-jétől bevezetett heti testnevelés órákba. Ha a tanuló tagsági viszonya megszűnik, akkor arról az edző/sportvezető 5 munkanapon belül köteles értesíteni az intézményt.

Kelt: 202... ..

P.H.
aláírása

sportvezető/edző

A beadott kérelmet elfogadom.

P.H.

Dr. Makk Zoltán
igazgató

A két testnevelés óra alól felmentést kaphat a diák, amennyiben megfelel az alábbiakban ismertetett törvényi szabályozásnak:

Nkt. 27.§ (11): Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, és, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelés órát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.

Kimutatás egyesületben való sportolásról 202..../202....

.....osztály

időszak:

[illegible]

2.6 A projekt oktatás

Iskolánknak néhány évre visszanyúló hagyománya van a projektoktatás tekintetében.

Hasznosnak és eredményesnek tartjuk egy-egy téma alapos módszertani feldolgozását.

Tantestületünk valamennyi tagja kihelyezett 30 órás, akkreditált továbbképzés elvégzésével megismerkedett a projekt oktatás módszertanával.

Ennek köszönhetően több sikeres projektet bonyolítottunk le.

A projekt téma kiválasztásánál figyelembe vesszük tanulóink véleményét is.

A leggyakrabban Mosonmagyaróvár identitásponthai közül választunk : pl. Lajta- folyó, de sor került már aktuális esemény feldolgozására is, pl. a határnyitás 20. évfordulójának feldolgozása vagy 2012-ben az olimpia;.

A projekt téma feldolgozását az alábbiak szerint valósítjuk meg iskolánkban:

- a tanév első féléve:
 - a projekt téma kiválasztása
 - előzetes anyaggyűjtés

- a tanév második féléve:
 - projektvezető felkérése, megbízása
 - alprojektek megalakulása
 - kutató munka az alprojektekben

- június utolsó hete:
 - projektzáró rendezvény több napon keresztül
 - prezentációk
 - a projekt értékelése

2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára a tanuló felkészültségének nyomon követését.

A tanulói beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének célja

- A tanuló egyéni előrehaladásának, figyelemmel kísérése.
- A felmerülő problémák időben való feltárása.
- A jól teljesítők megerősítése.
- A lemaradó tanulók segítése.

A tanulói beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének feladatai

- A tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása az általános (standard) értékekhez, illetve az országos eredményekhez.
- Következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára.
- A követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése.
- A tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez.
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése.

Helyi követelmények

- A nevelőtestület az értékelés folyamatosságát és rendszerességét fontos alapelvként ismeri el, ezért 2-8. osztályban valamennyi tanulónak, valamennyi tantárgyban legalább havonta, illetve fontosabb témák lezárásakor adunk osztályzatot.
- Az évközi értékelésben a tanítók, tanárok módszertani szabadságuk jegyében szabadon alkalmazhatnak értékelő szimbólumokat, ezt az iskola nem egységesíti, nem korlátozza.
- Az iskola hagyományai között már bevált, és továbbra is alkalmazandó módszer: a kritikusán gyenge színvonalon teljesítő tanulók szüleit értékelő levélben tájékoztatjuk.
- Közmegegyezés van a tantestületben arra vonatkozóan, hogy az osztályzásban, optimális kombinációban kell kifejezésre juttatni az adott teljesítmény objektív

értékét, illetve a tanuló tantárgyi fejlődését.

- A német kisebbségi osztályokban, azoknak a tantárgyaknak a félévi vagy év végi osztályzatát, amelyeket több nevelő tanít (pl. német nyelv, ének, stb.), a tárgyat tanító szaktanárok közösen alakítják ki.

Az iskolai beszámoltatás formái

Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, természettudomány, történelem, fizika, biológia, földrajz, kémia tantárgyakból:

- Szóbeli felelet.
- Írásbeli beszámoltatás (teszt, feladatlap, dolgozat).
- Tanítási órák, foglalkozások alatti önálló tevékenység számonkérése.
- Szódolgozat: csak idegen nyelvnél alkalmazzuk.
- Önálló kiselőadás.

Ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra, technika, életvitel-és gyakorlat tantárgyakból a számonkérés valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva, történik (kísérletek, mérések, munkadarabok, rajzok).

Egyéb tantárgyak esetében a tantárgyak jellegéből adódó formák.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe súlya

Célja

Visszajelzés a tanulói felkészültségről a tanár, a diák és a szülő részére, a tanítási folyamat bizonyos szakaszaiban.

Az írásbeli beszámoltatás formái

Témazáró dolgozat – az egyes témák, nagyobb tanítási egységek lezárása után íratott összegző dolgozat. A témazáró dolgozatok számát a tananyag beosztása, tagolása határozza meg.

Felmérő dolgozat – félévet lezáró vagy az év végi összefoglalások után íratott dolgozat.

Röpdolgozat – a folyamatos ellenőrzést szolgáló számonkérés

Az írásbeli beszámoltatás rendje

- A témazárók az egyes tantárgyak programjaiban tervezetten szerepelnek.
- A témazáró dolgozatok írását előre be kell jelenteni.
- Az értékelés hatékonysága miatt feltétlenül szükséges az írásbeli dolgozatok mielőbbi kijavítása, ezért nevelőtestületi határozat, hogy a kijavított dolgozatokat a tanulóknak a következő tanítási órán, de legkésőbb két héten belül ki kell osztani.
- Az egységes értékelés érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását munkaközösségi szinten határozzuk meg.
- Fogadónapon, vagy a szaktanárral egyeztetett időpontban a szülő az iskolában megtekintheti gyermeke dolgozatát.

Az írásbeli beszámoltatás súlya, szerepe

A dolgozatokra adott érdemjegyek a tanulók félévi és az év végi osztályozásnál hangsúlyosan beszámítanak.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- A beszámoltatás írásbeli részének aránya a tantárgy jellegétől függ.
- Napi kettőnél több témazárót íratni egy napon belül nem lehet.

A tanulók teljesítményének értékelése

A tanuló munkáját a pedagógiai szempontok betartásával a pedagógusok rendszeresen értékelik.

Iskolánk nevelőtestület a tanulók teljesítményének értékelését a következő formákban végzi

Szöveges értékelés 1-

2. osztályok

Első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét a nevelőtestület **szöveges minősítéssel** értékeli.

A szöveges értékelést tantárgyanként folyamatosan végezzük. Félévkor az értékelő lapon összegező értékelés készül.

Atanév végén az 1. osztályokban tantárgyanként összegezés készül. Az összegezést záró minősítési fokozatok:

kiválóan teljesített

jól teljesített megfelelően teljesített

felzárkóztatásra szorul

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a teljesítményét, fel kell tárni a fejlődést, haladást, akadályozó tényezőket, javaslatot kell tenni az intézkedésekre.

Idegen nyelv tanulását kezdő évfolyam

Idegen nyelvet tanulni kezdő tanulók az első félévben szöveges értékelést kapnak.

Etika/Hit- és erkölcsstan

A tanulók a következőképpen történik: első évfolyamon szöveges értékelést kapnak a tanulók, második évfolyamtól érdemjegy alapján.

Osztályzattal minősítés

A második osztályos tanulóknál a tanév végétől kezdődően, továbbá a 3-8. évfolyamokon valamennyi tanuló tanulmányi teljesítményét a nevelőtestület **érdemjeggyel és osztályzatokkal** fejezi ki.. A tanulók félévi és tanév végi osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei, alapján állapítják meg a pedagógusok. A tanulók félévkor értesítőt, év végén bizonyítványt kapnak.

Az érdemjegyek és az osztályzatok a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A tanuló érdemjegyeiről a szülőt az ellenőrző könyvön keresztül folyamatosan tájékoztatjuk, félévi és év végi osztályzatairól az ellenőrző könyv illetve bizonyítvány útján értesítjük.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészüléshez meghatározott feladatok rendszerét pedagógiai eljárásaink részének tekintjük. A házi feladatot a tanulók egyéni munkával otthon, a napköziben vagy a tanulószobán készítik el.

Célunk, hogy

- az iskolában tanultakat a tanuló elsajátítsa, elmélyítse, begyakorolja, megszilárdítsa.
- kialakuljon a kötelességtudata, megszokja a rendszeres munkát.

Az otthoni felkészülés formái: szóbeli, írásbeli, egyéb feladat, Pl.: internet tudatos használata, az iskola honlapján található gyakorló feladatok alkalmazása.

Az otthoni felkészülés elvei

- Ellenőrizhető, megfelelően előkészített, fejlesztő jellegű legyen;
- Vegye figyelembe a tanuló képességeit, felkészültségét, munkatempóját.
- Mennyisége alkalmazkodjék a tanuló életkori sajátosságaihoz, napi elfoglaltságaihoz.
- Szükség esetén egyénre szabott, a tanulók képességei szerint differenciált legyen.
- Csak a szükséges mértékig járuljon hozzá a tanulók terheléséhez.

- A szóbeli és írásbeli feladatok arányát a tantárgy és a tananyag jellegétől függően határozzuk meg.
- Tudjon eligazodni az internet világában! Etikus internethasználatra

Az otthoni felkészülés korlátai

- A túlterhelés elkerülése érdekében arra törekszünk, hogy a napi otthoni kötelező házi feladat elvégzésére szánt idő a következőképpen alakuljon:
 - 1–4. évfolyamon 1-1,5 óra,
 - 5–6 évfolyamon 2 óra,
 - 7–8 évfolyamon 2,5-3 óra,
 - Idegen nyelv tanulása napi 0,5 óra.
- Vers megtanulására 1-2 hét felkészülési időt biztosítunk.
- Kötelező olvasmányokat a nyári szünet elején ismertetjük.
 - Az otthoni írásbeli munka alól indokolt esetben (pl. délutáni rendezvény) felmentést kaphatnak a tanulók, de ezt minden esetben pótolni kell.

2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészüléshez meghatározott feladatok rendszerét pedagógiai eljárásaink részének tekintjük. A házi feladatot a tanulók egyéni munkával otthon, a napköziben vagy a tanulószobán készítik el.

Célunk, hogy

- az iskolában tanultakat a tanuló elsajátítsa, elmélyítse, begyakorolja, megszilárdítsa.
- kialakuljon a kötelességtudata, megszokja a rendszeres munkát.

Az otthoni felkészülés formái: szóbeli, írásbeli, egyéb feladat.

Az otthoni felkészülés elvei

- Ellenőrizhető, megfelelően előkészített, fejlesztő jellegű legyen;
- Vegye figyelembe a tanuló képességeit, felkészültségét, munkatempóját.
- Mennyisége alkalmazkodjék a tanuló életkori sajátosságaihoz, napi elfoglaltságaihoz.
- Szükség esetén egyénre szabott, a tanulók képességei szerint differenciált legyen.
- Csak a szükséges mértékig járuljon hozzá a tanulók terheléséhez.
- A szóbeli és írásbeli feladatok arányát a tantárgy és a tananyag jellegétől függően határozzuk meg.

Az otthoni felkészülés korlátai

- A túlterhelés elkerülése érdekében arra törekszünk, hogy a napi otthoni kötelező házi feladat elvégzésére szánt idő a következőképpen alakuljon:
 - 1–4. évfolyamon 1-1,5 óra,
 - 5–6 évfolyamon 2 óra,
 - 7–8 évfolyamon 2,5-3 óra,
 - Idegen nyelv tanulása napi 0,5 óra.
- Vers megtanulására legalább 1-2 hét felkészülési időt biztosítunk.
- Kötelező olvasmányokat a nyári szünet elején ismertetjük.
- Az otthoni írásbeli munka alól indokolt esetben (pl. délutáni rendezvény) felmentést kaphatnak a tanulók, de ezt minden esetben pótolni kell.
- A hiányzó házi feladatot pótolni kell (betegség esetén a gyógyulást követő két héten belül)

2.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei:

- Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a német nemzetiségi nyelvet, amennyiben egy osztályban az előírt átlagléttszámnál (23 fő) magasabb a tanulók létszáma.
(17/2013.(III.1.) EMMI rendelet 6.§)
- idegen nyelvet az átlagléttszám feletti osztályokban
- az informatikát 4-8. évfolyamon. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.
- A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a választott tantárgy vezetésére.
- A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.10 A tanuló fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az iskolában a tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik. A 2014/2015-ös tanévtől a **Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet** (NETFIT-et) alkalmazzuk felméréseink során, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszköz. Tanévenként egy alkalommal kötelezően a második félévben májusig bezárólag, ezen kívül a Tanmenetben tervezettek szerint akár többször is.

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. törvény 80. § (9) alapján az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

- A tanév rendjéről szóló 35/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 9. § (9) bekezdése szerint a tanulók fizikai állapotának és edzettségnek mérésében (a továbbiakban: fizikai fittségi mérés) a nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók vesznek részt.
- Az országos mérés, értékelés összesített és intézményekre vonatkozó eredményét az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján az iskola közzéteszi, és a mérés, értékelés során szerzett intézményi szintű adatokat a további feldolgozhatóság céljából hozzáférhetővé teszi.
- A program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.
- A NETFIT fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

A NETFIT a következő tesztelési lehetőségeket biztosítja:

- kötelező, intézmény szintű fittségi tesztelés,
- öntesztelés és önértékelés,
- egyéni tesztelés,
- az egyéni legjobb teljesítményt célzó tesztelés.

1. Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

2. Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

3. Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – has izomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

4. Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz (“fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

A teszt a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítményminimum értékeket jelentenek, amelyeket túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az ülő életmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraitól szemben.

A Magyar Diáksport Szövetség által összeállított, és ingyenesen az iskolák rendelkezésére bocsájtott eszközcsoomaggal történik a mérés:

- mérési útmutató,
- hanganyag az ingafutás, has prés és fekvőtámasz gyakorlatokhoz,
- oktató DVD
- tesztek lebonyolításhoz szükséges eszközök (mérleg, testmagasságmérő, hajlékonyságmérő eszköz, kézi szorítóerő-mérő, mérőcsík, 20 m-es szalag, bioimpedencia-analizátor)

Felelősei:

A testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok és szaktanárok.

Iskolai szintű koordinátor: általános intézményvezető-helyettes

1.12 Az iskola környezeti nevelési elvei.

KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM

A törvényben rögzített feladatunk, iskolánk környezeti nevelési programjának megalkotása, és ez alapján a környezeti nevelési tevékenységek tervszerű, összehangolt gyakorlata.

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítani, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód is. Interaktív módszerek segítségével kreatív együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fentiek csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

1. Célok, alapelvek

„Városmegyei” iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a tanulók szemléletén alakítsunk, környezet- és természetismeretüket formáljuk, megszilárdítsuk. Munkánk az iskolai élet sok területére kiterjed. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha már az 1-4. évfolyamon, a napköziben elkezdjük a témával kapcsolatos ismeretek, jártasságok és készségek kialakítását, majd pedig minden tantárgyban és minden iskolán kívüli program során törekszünk arra, hogy tanulóink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, és benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk.

1.1. Stratégiaileg kiemelt céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása;
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása;
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése;
- A természet szeretetére nevelés;

- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés;
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés;
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

1.2. Tevékenységekhez közvetlenül kapcsolható részcélok

- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés;
- Válogatott hulladékkezelésre szoktatás - Hulladékkezelési program;
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése, kerékpáros közlekedést népszerűsítő program;
- A természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása - túrák, kirándulások, erdei iskola, stb.;
- A gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése;
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása - kézműves foglalkozások;
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, ennek örömének megmutatása.

Személyi feltételek

1.3. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének személyi feltételei

Iskolánk környezeti nevelési tevékenységében a teljes nevelőtestület, valamint a technikai dolgozók is részt vesznek. Pedagógusaink rendelkeznek a színvonalas környezeti neveléshez szükséges ismeretekkel, módszertani kompetenciákkal.

Az iskola technikai dolgozóinak rendszeres munkaköri tevékenysége közé tartozik több, a környezeti nevelési programokhoz kapcsolódó feladat. Az iskola pedagógusainak kötelessége iskolánk környezeti nevelési tevékenységének figyelemmel kísérése, a széleskörű tanácsadás. Joguk a környezeti nevelési tevékenységek véleményezése, kezdeményezése. Feladatuk az iskolánkban folyó környezeti nevelési tevékenységek összehangolása és a folyamatos minőségfejlesztéssel járó feladatok ellátása (mérések, értékelés, stb.), valamint - ugyancsak a közoktatási törvényben előírtak alapján - a helyi tanterv környezeti nevelési szempontú felülvizsgálata.

Az iskolavezetés az éves munkatervben meghatározottak alapján, alkalmanként környezeti nevelési értekezletet hív össze, amelyre meghívja a tantestület tagjait, a technikai dolgozókat, és a gazdasági vezetést. Az iskolavezetés lehetőséget teremt arra, hogy a nevelőtestület környezeti nevelési témájú továbbképzésen részt vegyen. Összehangolja a pedagógusok és a technikai dolgozók munkáját. Gondoskodik a technikai dolgozók rendszeres munkaköri tevékenységei közé tartozó iskolánk környezeti nevelési tevékenységéhez kapcsolódó feladatok ellátásáról és ellenőrzéséről.

1.4. A környezeti nevelési munkát segítő képzések

Iskolánk nevelőtestülete nagy hangsúlyt helyez az újszerű gondolkodást igénylő, komplex témájú, környezetnevelési képzéseken való részvételre.

Módszerek, tanulásszervezési formák

Környezeti nevelési tevékenységeink során a következő módszereket és tanulásszervezési formákat alkalmazzuk:

- A tanítási órák klasszikus módszerei;
- Kooperatív tanulási technikák;
- Erdei iskola;
- Osztálykirándulások;
- Csoportszintű előadás szabadidős időszakban;
- Csoportszintű gyakorlati foglalkozás szabadidős időszakban;
- Múzeumlátogatások;
- Szakköri foglalkozások;
- Versenyek, vetélkedők;
- Téma napok;
- Akciók;
- Táborozások.

A környezeti nevelés színterei

1.5 A környezeti nevelés a tantárgyi keretek közt

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok zömét mégiscsak e keretek között valósítjuk meg. Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, természethez fűződő viszony kialakítására.

Ez minden szaktanár feladata, a megvalósítást viszont nagymértékben befolyásolja, hogy milyen tantárgyról is van szó. Több tantárgy oktatását többé-kevésbé a környezeti nevelési komponensek eddig is tartalmazták, de ezek tervszerű alkalmazása, összehangolása gondos tervezést igényel. A helyi tanterv környezeti nevelés szempontjából történő, tantárgyakra lebontott áttekintése megtörtént.

1.6 Környezeti nevelés tantárgyi keretek közt az 1-4. évfolyamon

Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés átfogja az 1-4. évfolyamon oktatott tantárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon történik. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

A környezeti nevelés tantervbe illesztésének egyik megvalósítási módja a "beleoldás". Beleoldásnak, vagy tematikus-tanításnak nevezzük azt a módszert, amikor a környezeti nevelési fogalmakat, feladatokat és példákat a már meglévő tantervi célkitűzésekbe építik be. Ezt a módszert alkalmazhatjuk egyetlen téma tanításánál, vagy úgy is, hogy az egész tantervet áthatja a környezeti nevelés szemlélete. A megszokott tananyag kiegészítését és kibővítését adják a környezeti nevelési témák.

A beleoldás módszerének előnye, hogy könnyű megvalósítani. Magától értetődő módon be lehet szőni az órák anyagába a környezeti nevelési témákat. Eredményességének oka, hogy itt nyílik leginkább lehetőség arra, hogy a szokásos napi tevékenységen belül helyet találjanak a környezeti nevelésnek.

A **természettudomány** tantárgy az elemi környezeti nevelésnek a fókuszpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket. A tanulói tevékenységek állnak az órák megtervezésének középpontjában. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

A **magyar nyelv és irodalom órákon** környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység lehet pl. a mindennapi életből, természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi művek, versek, prózai alkotások, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása, elemzése. Néhány példa az alkalmazható módszerekből:

- kapcsolat keresése az olvasott szöveg és a tanuló saját élményei, tapasztalatai között;
- szereplők cselekedeteinek értékelése;
- érzelmek és tulajdonságok megfigyelése, kérdések és válaszok megfogalmazása;
- emberi kapcsolatok felismerése, több szempont figyelembevétele.

Matematika tantárgy keretében a szöveges feladatokban valódi adatok felhasználása a tanítás során. Pl.: egyes vadon élő fajok egyedszámának, vagy az emberi népesség számának alakulása. Keressék meg más adatok hozzáférési forrásait, és az adatokat használják fel különböző típusú feladatok (algebrai műveletek, grafikonok készítése stb.) megfogalmazásánál. Jelentős szemléletformáló hatása lehet valós, a saját meteorológiai mérőállomáson gyűjtött adatsorok alapján összeállított feladatoknak is.

A **testnevelés** eszköze lehet pl. a mozgás örömeinek átélése, a szabad levegőn tartózkodás fontossága. Az időjárás elemeinek közvetlen megtapasztalása. Lehetséges témák, tevékenységek, pl.:

- Gyalogos, kerékpáros túrák;
- A természeti környezet sajátosságai;
- Helyes viselkedés a természetben;
- Tájékozódás terepen;
- A zaj is szennyezi a természetet.

Vizuális kultúra, mint művészeti tárgyak alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára (módszer lehet pl. hulladékok felhasználása "művészeti" alkotások létrehozásához, virágok, csigaházak, termések gyűjtése, lenyomatok készítése).

A **technika életvitel és gyakorlat** tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezzék a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressenek és mutassanak be. Lehetséges témák: ismerkedés az anyagokkal, érzékszervi tapasztalások, a közlekedés környezetszennyezése (lég és zaj), ember és környezete, természeti és ember alkotta környezet, kézműves technikák, környezetbarát fogyasztói szokások, hulladékkezelés, takarékoság.

1.7 Környezeti nevelés tantárgyi keretek közt az 5-8. évfolyamon

Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi** tantárgyak: *biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika, környezetismeret*. E tantárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. *Védeni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk*. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi** tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti-válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi viszonyok meghaladása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tárgyak feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

A **technika-életvitel** tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

Az **anyanyelv, idegen nyelvek, és a matematika** oktatása során a környezeti nevelés lehetősége lehet például: újságcikkek elemzése, fordítása, amelyek környezeti problémákkal, azok sikeres megoldásával foglalkozik, szituációs játékok játszása, a megszerzett ismeretek környezetvédelmi szakterületen való alkalmazásának bemutatása, illetve ilyen témájú gyakorlati példák alkalmazása. Jelentős szemléletformáló hatása lehet például valós, a saját meteorológiai mérőállomáson gyűjtött adatsorok felhasználásának matematikai és fizikai számítási feladatokban.

A **művészeti tárgyak** alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

(Egy módszer lehet pl. hulladékok felhasználása "művészeti" alkotások létrehozásához). A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével, és az igények, kialakításával teheti a legtöbbet.

Erőforrások

Humán erőforrások

Humán erőforrás	Feladat, szerepkör
iskolavezetés	Támogatja a környezetnevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Megteremti az anyagi forrásokat. Kidolgozza az ösztönző rendszert. Aktívan részt vesz az egyes programokban.
tanítók, tanárok, napközis nevelők	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti nevelési tartalmakat.
osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik a környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.
iskolaorvos, védőnő	Előadások tartása a környezeti ártalmakról.
adminisztratív dolgozók	Támogatják a pedagógus munkát az egyes programok háttérének biztosításával.
technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat, uszoda karbantartása, hőszigetelés, stb.
tanulók	A tervezett éves programokban sokoldalúan részt vesznek (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kezdeményezések).
szülők	Előadásokon részt vesznek, gazdagítják a szemléltetőeszközöket, anyagi támogatást nyújtanak, segítenek a külső erőforrások felkutatásában.

Külső erőforrások, kapcsolatok

- Fenntartó
- Humánszolgáltató Osztály
- Környezetvédő civil szervezetek
- ÁNTSZ
- Rekultív – Köztisztasági Szervezet
- Iskolaorvos
- Védőnő

- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- Iskolaszék, Szülői Munkaközösség
- Városi média

Kapcsolatot tartja az igazgató, igazgató helyettesek, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök.

Anyagi erőforrások

Arra törekszünk, hogy a mindenkori költségvetés egyre nagyobb hányadát fordíthassuk környezeti nevelési programunk megvalósítására. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezetnevelési programokat. Saját bevételeinkből is folytatni kívánjuk a környezeti nevelés segítségét. A pályázati kiírásokat figyelemmel kísérjük és élünk ezekkel a lehetőségekkel.

2.13 A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

A tanulói magatartás és szorgalom értékelésének célja

- Segítse az iskolai nevelés-oktatás egészséges folyamatának működését.
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését.
- Járuljon hozzá a tanulók pontosságának, kötelességtudatának kialakulásához, fejlődéséhez.
- Járuljon hozzá a közösség kedvező hatásainak érvényesüléséhez.

A tanulói magatartás és szorgalom értékelésének elvei

- A személyre szabottság megvalósítása.
- A gyermek fejlődéséhez való viszonyítás érvényesítése.
- A tanulói közösség bevonása az értékelésbe.
- A tanulói önértékelésre való építés.

A tanulói magatartás értékelésének minősítésének követelményei és fokozatai

PÉLDÁS a magatartása annak a tanulónak,

- akinek az órák alatt, és a tanórák szünetében magatartása kifogástalan, példamutató,
- aki a Házirend szabályait megtartja,
- aki társait segíti, tisztelettudó, udvarias, részt vesz a közösségi munkában és azokat jól teljesíti.

JÓ a magatartása annak a tanulónak,

- akinek a magatartása ellen időnként kisebb kifogás felmerül, de hibáját belátja, azt igyekszik kijavítani,
- aki a Házirend szabályait betartja,
- aki a rábízott feladatokat megoldja,
- aki a társait segíti, udvarias, tisztelettudó,
- aki az órák alatt jó magatartású,
- akinek osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb fegyelmi büntetés nincs az adott félév folyamán.

VÁLTOZÓ a magatartása annak a tanulónak,

- akinek az órákon és szünetekben a magatartása ellen ismételten komoly kifogás merült fel,
- aki magatartásával többször megsérti a Házi rend előírásait,
- aki ugyanakkor alkalmanként törekszik hibáinak kijavítására, o akinek osztályfőnöki intőnél súlyosabb büntetése nincs.

ROSSZ a magatartása annak a tanulónak,

- akinek az órák és az óraszünetek alatti és/vagy/ az iskolán kívüli magatartása ellen ismételten súlyos kifogás merül fel,
- aki a Házi rend szabályait ismételten és durván megsérti, a hibák kijavítására nem törekszik,
- aki udvariatlan, durva, szemtelen, a közösségi tulajdont vagy társainak tulajdonát rongálja, kisebb lopásokat követ el,
- aki a tanév során súlyos fegyelmi büntetésben: -- igazgatói intés, megrovás, más osztályba való áthelyezés- részesült, illetve rendőrségi ügye volt, amelyben elmarasztalták,
- aki igazolatlanul hiányzik /a törvényben meghatározott óraszámnak megfelelően

A magatartás értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket alkalmazzuk.

A tanulói szorgalma értékelésének minősítésének követelményei és fokozatai

PÉLDÁS szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez mérten rendszeresen tanul, maximális
 - o eredményekre törekszik,
- a félév során jelentősen javított saját korábbi teljesítményén legalább három tantárgyból,
- házi feladatát pontosan elkészíti felszerelését, elhozza,
- az órák alatti munkában aktívan részt vesz,
- ismereteit önképzéssel, gyűjtőmunkával is bővíti, törekszik arra, hogy munkái esztétikus külsejűek legyenek.

JÓ szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez mértén rendszeresen tanul,
- a félév során egy vagy kettő tantárgyból rontott saját korábbi teljesítményén,
- házi feladatát rendszeresen elkészíti, felszerelését rendben magával hozza,
- az órák alatti munkában az érdeklődésének megfelelő tantárgyakban mindig, egyéb tantárgyakban nagyobb részt aktív.

VÁLTOZÓ szorgalmú az a tanuló:

- akinek tanulmányi eredményei elmaradnak képességeitől,
- akinek tanulása, szorgalma hullámzó, egyenetlen,
- aki ismételten nem készít házi feladatot, felszerelését gyakran otthon hagyja,
- aki az órákon folyó közös munkában csak időnként, biztatásra vagy hangulatától függően kapcsolódik be.

HANYAG szorgalmú az a tanuló aki:

- valamely tantárgyból, vagy tantárgyakból elégtelen osztályzatot kapott,
- rendszeresen nem készül órákra, házi feladatai, felszerelései gyakran hiányoznak,
- nem érdeklődik, figyelmeztetésre sem végzi el a feladatait,
- az órákon passzív, figyelmetlen,
- nem is akar tanulni.

A szorgalom értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó(3), hanyag(2) érdemjegyeket alkalmazzuk.

MELLÉKLETEK

Az iskola tantárgyi tantervei

A tanulók fizikai állapotmérésének feladatai és az értékelő ponttáblázatok

A német nemzetiségi nyelvoktató nevelés-oktatás tantervei

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

2026. szeptember 1-től

A pedagógiai program felülvizsgálata

A pedagógiai programot nevelőtestület tanévenként felülvizsgálja és a szükséges módosításokat elvégzi. Ugyancsak felülvizsgálja, abban az esetben, ha törvény, jogszabály ezt előírja.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítását kezdeményezheti:

a fenntartó,
a nevelőtestület,
az iskola igazgatója,
a szülői munkaközösség.

A pedagógiai program eljárásrendje

Véleményezi: a diákönkormányzat, a szülői munkaközösség, az iskolaszék, a Német Nemzetiségi Önkormányzat

A Pedagógiai Program módosításához a fenntartói és működtetői egyetértések beszerzése

Elfogadja: a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola nevelőtestülete

Jóváhagyja: Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola
intézményvezetője

A pedagógiai program eljárásrendjéről jegyzőkönyvek készülnek, amelyek a program mellékletét képezik.

Nyilvánosság

A pedagógiai program hozzáférhető:

az intézmény honlapján

az iskolai könyvtárban

az igazgatói irodában

a tanári szobában

AZ ISKOLA-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT VÉLEMÉNYE AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJÁRÓL

A Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola módosított, kiegészített, egységes szerkezetbe foglalt Egészségnevelési Programját megismertem.

A program áttekinthető, logikus felépítésű, alapos előzetes tájékozódás alapján készült.
A program reális célokat határoz meg, amelyek az iskola eddigi színvonalas tevékenységének ismeretében megvalósíthatók.

Az intézmény iskolaorvosaként természetesen támogatom, szakmai munkámmal segítem, és részt veszek a program megvalósításában.

A módosított, kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt egészségnevelési programot elfogadásra javaslom.

Mosonmagyaróvár, 2026. szeptember 1.

.....

iskolaorvos

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

2026. szeptember 1-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Amr

2026. szeptember 1-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Sch

2026. szeptember 1-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Water Levels Ent

Máténé Blahovits Eszter
diákönkormányzat vezetője

2026. szeptember 1-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Böröcz Andrea

Böröcz Andrea
Intézményi tanács elnöke

Az átdolgozott pedagógiai programot a fenntartó jóváhagyta.

Mosonmagyaróvár, 2026. szeptember 1.

Kocsisné Balassa Gyöngyi
Kocsisné Balassa Gyöngyi
MNNÖ elnök

Jegyzőkönyv

mely készült a Mosonmagyaróvári Móra Ferenc Általános Iskola nevelőtestületi értekezletén, 2026. szeptember 1-én.

A nevelőtestületi értekezlet témája: az iskola Pedagógiai Programjának felülvizsgálata és módosítása.

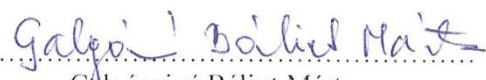
Az intézmény igazgatója ismerteti a szakmai munkaközösségek véleményét és elfogadásra javasolja a Pedagógiai Programot.

A tantestület 70 igen szavazattal egyhangúan elfogadta.

Mosonmagyaróvár, 2026. szeptember 1.

.....
Kácsor Ferencné
jegyzőkönyv vezető

.....
Reschné Kozineczki Márta
jegyzőkönyv hitelesítő

.....
Gálgócziné Bálint Márta
jegyzőkönyv hitelesítő